Jaargang 115. Vrijdag, 4 Julij 1856. No. 80.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant wordt verzonden: *Bijblad* no. 14, inhoudende: *Verslag van de handelingen der Prov. Staten en van den Gemeenteraad van Groningen.*

De **Groninger Courant**, *Algemeen Dagblad voor de Stad en Provincie Groningen, wordt uitgegeven des* Zondags, Woensdags *en* Vrijdags, *terwijl de expeditie der Couranten, zoo in als buiten de Stad, den avond te voren geschiedt. De abonnementsprijs is f 3,00 in het kwartaal, franko per post f 3,40. Bijvoegsels en bijbladen worden bij de Courant gratis uitgegeven.*

Afkondiging.

De BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* doen te weten, dat door den RAAD dier Gemeente, in hare Vergadering van den 14den Junij 1856, is vastgesteld de volgende **Verordening:**

De RAAD der Gemeente *Groningen*, —

Gelet op art. 178 der Wet van den 29sten Junij 1851 (*Staatsblad* no. 85);

Gezien het ontwerp door de Commissie, bedoeld in art. 166 der Gemeentewet, ingediend; —

Verklaart dien overeenkomstig, dat de navolgende **VERORDENINGEN**, tegen wier overtreding **straf** is bedreigd, **nog binnen deze Gemeente gelden:**

A. Veeren.

Reglement voor het Veer van *Groningen* op *Leeuwarden* vice versa, genaamd het *Kluinschip*, afgekondigd den 19den December 1825.

Reglement op de Pak- en Volkschuit van de *Oude* en *Nieuwe Pekela* op *Groningen* en terug, afgekondigd den 3den September 1829.

Reglement en Vrachtlijst voor het Veerschip van de *Leek* op *Groningen* en terug, afgekondigd den 21sten September 1829.

Reglement op het Beurtveer tusschen *Groningen* over *Franeker* op *Harlingen*, afgekondigd den 18den Maart 1830 en de daarop vastgestelde wijzigingen, afgekondigd den 16den October 1845 en den 20sten Januarij 1854.

Reglement en Tarief op het Beurtveer tusschen *Zwolle* en *Groningen*, afgekondigd den 2den December 1830, en de daarop vastgestelde wijzigingen afgekondigd den 2den Augustus 1832, den 19den October 1837 en den 4den November 1846.

Reglement en Tarief voor het Beurtveer tusschen *Utrecht* en *Groningen*, afgekondigd den 29sten October 1852.

Reglement en Vrachtlijst op het Veer van *Zuidlaren* op *Groningen* en vice versa, afgekondigd den 13den April 1835.

Reglement voor de Trekschuit, varende van het *Stads-Kanaal* op *Groningen* en terug, afgekondigd den 19den October 1835.

Reglement en Vrachtlijst op het Veer tusschen *Annerveen*, Gemeente *Anloo*, en de Stad *Groningen*, afgekondigd den 1sten Mei 1837.

Reglement op het Beurtveer tusschen *Amsterdam* en *Groningen*, afgekondigd den 8sten November 1838, en de daarop vastgestelde wijziging, afgekondigd den 7den Augustus 18[illegible].

Reglement en Vrachtlijst voor het Beurtveer tusschen de Steden *Schiedam* en *Groningen*, afgekondigd den 7den Junij 1841, en de daarop vastgestelde wijziging, afgekondigd den 12den October 1846.

Reglement en Vrachtlijst voor de Volk- en Vrachtschuit van *'t Zandt* op *Groningen* en terug, afgekondigd den 7den Augustus 1843.

Reglement en Tarief van Vrachtloonen voor het Volk- en Vrachtschip van *Lutjegast* op *Groningen* en terug, afgekondigd den 4den Januarij 1844.

Reglement en Vrachtlijst voor het Volk- en Vrachtschip van *Peize* op *Groningen* en terug, afgekondigd den 4den Maart 1844.

Reglement en Tarief van Vrachtloonen voor het Beurtveer tusschen *Groningen* en *Nijmegen*, afgekondigd den 16den December 1844 en de daarop vastgestelde wijziging, afgekondigd den 11den November 1850.

Reglement en Tarief voor het Beurtveer tusschen de *Dedemsvaart*, gemeente *Avereest*, en de Stad *Groningen*, afgekondigd den 10den Februarij 1848.

Reglement en Tarief op het Beurtveer tusschen *Groningen*, *Deventer* en *Zutphen*, afgekondigd den 2den Maart 1848.

Reglement en Tarief voor de Volk- en Vrachtschuit van *Ezinge* op *Groningen* en terug, afgekondigd den 1sten November 1849.

Reglement en Tarief voor de Volk- en Vrachtschuit van *Oldehove* op *Groningen* en terug, afgekondigd den 1sten November 1849.

Reglement en Tarief voor de Volk- en Vrachtschuit van *Aduard* op *Groningen* en terug, afgekondigd den 8sten November 1849, en de daarop vastgestelde wijziging, afgekondigd den 21sten Mei 1856.

Reglement en Tarief voor het Beurtveer tusschen *Groningen* en *Oosterwolde*, Grietenij *Ooststellingwerf*, afgekondigd den 2den Januarij 1851.

Reglement en Tarief voor het Beurtveer tusschen de Steden *Rotterdam* en *Groningen*, afgekondigd den 17den April 1851.

Reglement en Tarief voor de Volk- en Vrachtschuit, varende van *Feerwerd* op *Groningen* en terug, afgekondigd den 30sten April 1852.

Reglement en Tarief van Vrachtloonen voor de Volk- en Vrachtschuit, varende van *Woltersum* op *Groningen* en terug, afgekondigd den 18den Mei 1852.

Reglement en Tarief voor de Volk- en Vrachtschuit op *Sebaldeburen* en *Oldekerk*, afgekondigd den 4den Augustus 1853.

Reglement en Tarief voor de Volk- en Vrachtschuit op *Gasselternijeveen*, afgekondigd den 11den Augustus 1853.

Reglement en Tarief voor de Volk- en Vrachtschuit op *Niekerk*, afgekondigd den 20sten December 1853.

Reglement voor het Veer op *Noordlaren*, instructie voor den Schipper en Vrachtlijst, afgekondigd den 14den Maart 1854.

Reglement en Tarief voor het Beurtveer op *Dockum*, afgekondigd den 7den April 1854.

Reglement en Tarief voor het Beurtveer op *Sneek*, afgekondigd den 25sten Julij 1854.

Reglement en Tarief voor het Veer op *Lellens*, Gemeente *Ten Boer*, afgekondigd den 18den Augustus 1854.

Reglement en Tarief voor de Volk- en Vrachtschuit op *Grijpskerk*, afgekondigd den 1sten September 1854.

Reglement en Tarief voor de Volk- en Vrachtschuit op *Nienoord*, afgekondigd den 5den September 1854.

Reglement en Tarief voor het Beurtveer op *Garnwerd*, afgekondigd den 10den September 1854.

Reglement en Tarief voor de Bargedienst op *Nieuwe* en *Oude Pekela*, afgekondigd den 24sten October 1854.

Reglement en Tarief voor de Volk- en Vrachtschuit op *Enumatil*, afgekondigd den 31sten October 1854.

Reglement en Tarief voor de Volk- en Vrachtschuit op *Noordhorn*, afgekondigd den 31sten October 1854.

Reglement en Tarief voor het Beurtveer tusschen *Meppel* en *Groningen*, afgekondigd den 3den Januarij 1855.

Reglement en Tarief van Vrachtloonen voor het Beurtveer tusschen *Groningen*, *Kampen*, *Harderwijk* en *Amersfoort*, afgekondigd den 7den Maart 1855.

Reglement en Tarief van Vrachtloonen voor de Volk- en Vrachtschuit, varende van *Nieuw-Buinen* op *Groningen* en terug, afgekondigd den 1sten Augustus 1855.

Reglement en Tarief voor het Veer tusschen *Zaandam* en *Groningen*, afgekondigd den 21sten November 1855.

Reglement en Tarief voor het Veer tusschen *Kollum* en *Groningen*, afgekondigd den 13den Januarij 1856.

Reglement en Tarief voor het Veer tusschen *Burum* en *Groningen*, afgekondigd den 16den Januarij 1856.

B. Belastingen.

Verordeningen, houdende de Voorwaarden van Verpachting der *Stads Belasting*, bekend onder den naam van *Kraangeld*, afgekondigd den 13den November 1828, en de daarop vastgestelde wijziging, afgekondigd den 15den October 1829.

Reglement op de twee jaarlijksche *Beestenmarkten*, afgekondigd den 22sten April 1830, en de daarop vastgestelde wijziging, afgekondigd den 5den October 1840.

Reglement op het *begraven van lijken* in de Gemeente *Groningen*, afgekondigd den 2den Mei 1836 en de daarop vastgestelde wijziging, afgekondigd den 13den Februarij 1843.

Reglement op het *houden der Kermissen*, afgekondigd den 9den Januarij 1840, en de daarop vastgestelde wijziging, afgekondigd den 8sten Junij 1854.

Reglement voor de *Korenbeurs*, afgekondigd den 27sten Februarij 1845, en de daarop vastgestelde wijzigingen, afgekondigd den 23sten Julij 1846, den 28sten April 1848 en den 17den December 1849.

Keur op de *Paardenmarkten*, afgekondigd den 13den September 1847.

Reglementen op de *Stadswaag* en het *Boterhuis*, afgekondigd den 31sten Augustus 1848.

Reglement op de wekelijksche *Veemarkt*, afgekondigd den 6den Augustus 1852.

C. Gemengde onderwerpen.

Ordonnantie op het *Trekveer* van *Groningen* op *Winschoten*, *Noordbroek*, *Wildervank*, *Meeden*, *Sappemeer*, *Martenshoek* en *Foxhol*; alsmede van *Winschoten* op de *Lange Akker-Schans* en vice versa, mitsgaders Lijsten op de Vragten voor de Reizigers en Goederen, gearresteerd den 18den Februarij en aangeslagen den 25sten Maart 1791.

Reglement op de *aanteekening* van de *Goederen*, bestemd om met Beurt- en Veerschepen te worden verzonden en op het bezorgen van Contra-adressen van de met die Schepen aangekomene Goederen, afgekondigd den 28sten Junij 1849.

Reglement op en de *aanteekening* en het *bezorgen* van *Goederen* voor de Vriesche en andere Veeren buiten Apoort, afgekondigd den 11den Junij 1853.

Artikel 2*a*, artikels 5 en 10 der *Verordening* op het vervoer van Vuilnisstoffen en de wegruiming daarvan van wege de Gemeente, tot gerijf der Ingezetenen, die deze wegruiming verlangen, afgekondigd den 16den April 1852.

Reglement voor de *Havens* der Gemeente, afgekondigd den 13den December 1853.

Reglement op den *afslag* van Rivier- en Zeevisch, Vogels en Eetwaren, afgekondigd den 5den Mei 1854.

Verordening tegen de verspreiding van *Hondsdolheid*, afgekondigd den 9den Junij 1854.

Reglement op het *Brandwezen*, afgekondigd den 28sten Februarij 1855, en de daarop vastgestelde wijzigingen afgekondigd den 7den Julij 1855 en den 12den Maart 1856.

Gedaan te *Groningen*, ter openbare Raadsvergadering van den 14den Junij 1856.

De Burgemeester: (*get.*) J. SLOT.
De Secretaris: (*get.*) HORA SICCAMA.

Zijnde deze Verordening aan de GEDEPUTEERDE STATEN van *Groningen*, volgens hun berigt van den 26sten Junij 1856, no. 43, in afschrift medegedeeld.

En is hiervan afkondiging geschied, waar het behoort, den 4den Julij 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Geldleening.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat de RAAD, overeenkomstig het 7de artikel van het **Plan van Negotiatie** van **f 50,000—00**, gevoegd achter de Notificatie van den 23sten Augustus 1838, op den 2den dezer is overgegaan tot de **UITLOTING**, voor de **aflossing** op den **1sten November** aanstaande, van **tien Schuldbekentenissen** der gemelde Negotiatie, ieder groot **f 500,00**, en dat bij die uitloting zijn getrokken de navolgende nommers van Schuldbekentenissen, te weten: nos. **20, 30, 71, 23, 50, 94, 5, 8, 84** en **60**; welke Schuldbekentenissen alzoo op den 1sten November aanstaande, ten KANTORE van den GEMEENTE-ONTVANGER, zullen worden afgelost; waarvan door deze, volgens art. 8 van gemeld Plan van Geldleening, aan de Houders der uitgetrokkene Nommers kennis wordt gegeven.

GRONINGEN, 3 Julij 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

GELDLEENING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat de RAAD, overeenkomstig art. 6 en 7 van het **Plan der Geldleening** van **f 150,000—00**, bij Notificatie van den 27sten Augustus 1846 bekend gemaakt, op den 2den dezer is overgegaan tot de **UITLOTING** van **twee Schuldbekentenissen** der gemelde Geldleening, om op den **1sten November** aanstaande te worden **afgelost**, en dat bij die uitloting zijn getrokken de nommers **101** en **127**, ieder ad **f 1000—00**, welke diensvolgens op den 1sten November aanstaande, ten KANTORE van den GEMEENTE-ONTVANGER, zullen worden afgelost; waarvan door deze, volgens art. 8 van gemeld Plan van Geldleening, aan de Houders der uitgetrokkene Nommers kennis wordt gegeven.

GRONINGEN, 3 Julij 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

GELDLEENING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat de RAAD, overeenkomstig art. 7 van het **Plan der Geldleening** van **f 100,000**, vastgesteld bij Raadsbesluit van den 5den Augustus 1854, no. 2, op den 2den dezer is overgegaan tot de **UITLOTING** van **eene Schuldbekentenis** der gemelde Geldleening, om op den **1sten November 1856** te worden **afgelost**, en dat bij die uitloting is getrokken nommer **8**, groot **f 1000**; welke Schuldbekentenis diensvolgens op den 1sten November aanstaande, ten KANTORE van den GEMEENTE-ONTVANGER, zal worden afgelost; waarvan door deze, volgens art. 8 van gemeld Plan van Geldleening, aan den Houder van het uitgetrokken Nommer kennis wordt gegeven.

GRONINGEN, 3 Julij 1856.

Burgemeester en Wethouders: SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Attestatiën de Vita.

Aan de belanghebbenden wordt bekend gemaakt, dat tot het **AFGEVEN** der **ATTESTATIËN DE VITA**, ter bekoming van BURGERLIJKE, KERKELIJKE en MILITAIRE PENSIOENEN, op den **30sten Junij 1856** verschenen, in een der VERTREKKEN van het RAADHUIS te *Groningen* zitting zal worden gehouden, en wel op de navolgende dagen, van des voormiddags **half tien** tot **een** uur, als:

a) Voor de BURGERLIJKE en KERKELIJKE GEPENSIONEERDEN, GEPENSIONEERDE MILITAIRE OFFICIEREN en GEPENSIONEERDE WEDUWEN, op VRIJDAG den 4den Julij 1856; en

b) Voor de GEPENSIONEERDE ONDEROFFICIEREN en verdere MANSCHAPPEN, op ZATURDAG den 5den Julij 1856.

BUREAU VAN POLITIE.

De navolgende **gevondene Goederen** zijn ten bovenvermelden Burele ter **herkenning** gedeponeerd:

1) Een **Evangelisch Gezangboekje.**
2) Een **Gouden Vingerringje** met een rood Steentje.

RAADSVERGADERING,

Vrijdag den 4den Julij 1856,
's avonds te 7 uur.

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND.

De Russische regering heeft bevolen, dat al de adressen van Poolsche uitgewekenen, die de keizerlijke genade inroepen, naar Petersburg moeten worden opgezonden, met mededeeling van den persoonlijken toestand des adressants en van de redenen zijner vlugt. Te Petersburg is tot onderzoek der adressen eene bijzondere kanselarij ingesteld.

Het tijdschrift hetwelk van wege het Russische ministerie van binnenlandsche zaken uitgegeven wordt, behelst in zijn nommer voor de maand Mei j.l. een uitvoerig artikel over den toestand der Roomsch-Katholijke kerk in Rusland. Daaruit blijkt, dat die kerk thans 2,752,787 leden telt, 4110 kerkgemeenten, 47 mannenkloosters met 913 monniken, 25 vrouwenkloosters met 450 nonnen, 2226 pastoors en 79 wereldlijke geestelijken van hoogen rang. Het beheer van hare goederen en het hoofdbestuur over hare aangelegenheden worden door het ministerie van binnenlandsche zaken gevoerd.

Uit de Krim wordt gemeld, dat de hitte er tegenwoordig groot is, en de soldaten met verlangen uitzien wanneer de beurt van inscheping aan hen zal komen. Wat de garde aan huisraad achterliet, was voldoende om eene menigte Russen en Tartaren tot gelukkige menschen te maken, en nu heeft men ook besloten de houten barakken liever aan de Russen over te laten, dan ze, gelijk aanvankelijk het plan was, te verbranden of mede te nemen. Balaklava wordt door zijne oude bewoners weder opgezocht en menigeen was zoo gelukkig zijne schatten terug te vinden die hij bij het verlaten dier plaats zorgvuldig had begraven.

In het geheel waren er volgens de laatste berigten slechts 35,000 man Engelschen en Franschen in de Krim meer over.

De *Oest. Zeit.* spreekt met bezorgdheid er over, dat de Russen een begin maken met den wederopbouw en verdere bevestiging van de zuidzijde van Sebastopol. Dit besluit kon toch niet verrassend zijn. Ook de aanleg van groote werven voor den opbouw van handelsschepen bij Sebastopol is in geenen deele tegenstrijdig met het vredestraktaat, dat immers ook de noordelijke forten en havens dier vesting laat bestaan.

GRIEKENLAND.

Uit Athene wordt van den 21sten Junij een voorval medegedeeld, waaruit blijken kan, hoe weinig de bevelhebbers der vreemde bezettingstroepen zich bekommeren om het bewijzen ook maar van de gewone burgerlijke beleefdheid jegens de Grieksche regering. Op bevel der Koningin hadden zich de ministers van oorlog en marine in groot uniform naar den Pyraeus begeven om den Franschen admiraal namens de Koningin te bedanken voor de bereidwillige tusschenkomst zijner troepen tegenover de rooversbenden. De beide ministers vervoegden zich aan boord van het admiraalschip, doch werden niet toegelaten, »daar de admiraal op dat uur zijne rust pleegt te nemen." Evenmin werden genoemde heeren door de gebruikelijke salvo's begroet. De regering heeft daarom eene nota aan den Franschen gezant toegezonden om opheldering van deze lompe bejegening te vragen.

Uit Parijs wordt geschreven, dat Engeland, Frankrijk en Rusland voornemens zijn, om eerlang te Londen eene conferentie over de aangelegenheden van Griekenland te beleggen. Volgens de *Borsenztg.* van Berlijn, zou het hoofdonderwerp der beraadslagingen zijn de vermoedelijke troonopvolging, welke groote moeijelijkheden oplevert, omdat prins *Adalbert van Beijeren* de Grieksche godsdienst niet wil omhelzen en daarin door het hof van Madrid gesterkt wordt. Nu moet, zoo de tegenstand van den prins niet overwonnen kan worden, volgens de letter der grondwet, òf een andere troonopvolger gezocht òf tot eene herziening der constitutie overgegaan worden.

ITALIE.

In de Romeinsche legatiën nemen de rooverijen nog geregeld toe, zóó zelfs, dat de inwoners van Faenza — eindelijk hun geduld er bij verloren hebbende, dat zij voortdurend prijs gegeven worden aan moordenaars en roovers, zonder dat de regering maatregelen neemt ter hunner bescherming, — hebben verklaard, dat zij voortaan geene belasting dachten te betalen, als er niet werd gezorgd voor goede politie en indien voor de openbare veiligheid niet beter zorg werd gedragen. De gemeenteraad van Faenza heeft deze klagt dier inwoners gegrond genoeg geacht, om haar bij de regering te Rome in te dienen en op voorziening in deze aan te dringen. De inwoners van Forli en andere groote plaatsen in de legatiën zullen dit voorbeeld, zegt men, volgen, dat, als het veld wint, voor den Romeinschen staat ernstige gevolgen kan hebben.

SPANJE.

De onlusten, die dezer dagen te Valladolid, Valencia en Badajoz zijn uitgebroken, hebben meer eene sociale dan politieke strekking en verschillen alzoo van de meeste woelingen, welke de bevolking van het schiereiland gedurende de laatstverloopene jaren hebben verontrust. De volksleiders hebben ditmaal de menigte niet opgeruid tegen de bewindslieden, maar zooveel te meer tegen de bezitters van eigendommen, waarbij men de schaarschte van levensmiddelen tot voorwendsel nam.

Daarom hebben de Cortès ook met schrik daarvan kennis genomen. In de zitting van den 25sten Junij zeide een van de leden, dat de duurte der levensmiddelen welligt op meerdere plaatsen in het land onlusten zou doen ontstaan; aan het gouvernement raadde hij, ernstig op de zaak der volksvoeding bedacht te zijn, en aan de Cortès, niet uiteen te gaan zoo lang het gevaar van zulke rustverstoringen niet geheel zou zijn geweken.

De minister van openbare werken antwoordde: »In al wat goed is mag het gouvernement op den bijstand van de Cortès staat maken, en het is een voortreffelijk denkbeeld, dat de Cortès nog niet zouden uiteen gaan, maar vergaderd blijven, om aan het gouvernement meer kracht bij te zetten.

»Ten aanzien van de zaak der volksvoeding heeft het gouvernement alles gedaan wat het kon, om te beletten, dat het

tot uitersten van zoo bedroevenden aard kwam. Het heeft verslagen van de provinciale overheden gevraagd, maar nog slechts achttien antwoorden ontvangen. Uit die antwoorden blijkt, dat slechts op drie plaatsen vrees voor misgewas bestaat; in de overige provinciën heeft men niet alleen nog graan in voorraad, maar ook hoop op een goeden oogst.''

DUITSCHLAND.

Karlsbad kan tegenwoordig onder de drukst bezochte badplaatsen van Duitschland geteld worden; de badlijst wijst niet minder dan 2714 personen, 737 meer dan in het vorig jaar, aan. Onder de talrijke bezoekers der badplaats telt men 50 vreemde geneesheeren.

— Den 26sten Junij overleed te Karlsruhe de door zijne geschriften alom bekende Evangelische predikant *Hüffel*, in den ouderdom van 72 jaren.

— De Oostenrijksche diplomatie verstaat zich er op Keizer *Napoleon* hoe langs zoo meer aan zich te verbinden. Naar men thans weder met zekerheid mededeelt, zijn de Oostenrijksche voorstellen betrekkelijk de organisatie der Donauvorstendommen, door Frankrijk geheel aangenomen, en zullen de conferentiën, welke tusschen de gevolmagtigden der vijf groote mogendheden hierover zullen gevoerd worden, slechts op grondslag der genoemde voorstellen plaats hebben. Dat Rusland over dezen uitslag niet zeer verheugd is en in het algemeen die meerdere toenadering van Frankrijk tot Oostenrijk met leede oogen ziet, is niet te verwonderen, wijl elke nieuwe overwinning van Oostenrijk als zoo vele nederlagen van Rusland op diplomatiek gebied moeten aangemerkt worden.

Den 27sten Junij is de Fransche ambassadeur te Weenen, baron *de Bourqueney*, door den Keizer in een bijzonder gehoor ontvangen, bij welke gelegenheid hij Z. M. een' eigenhandigen brief van zijnen Souverein, den Keizer der Franschen, heeft aangeboden. Men vermoedt dat de inhoud van dien brief betrekking heeft tot eene te verwachten bijeenkomst van de genoemde Vorsten.

DENEMARKEN.

Wij maakten dezer dagen onze lezers opmerkzaam op den voorgenomen verkoop van de Holstein-Lauenburgsche domeinen ten voordeele van 's lands kas en op de nota's die van wege de kabinetten van Berlijn en Weenen tot de Deensche regering waren gerigt, ten einde dien verkoop, als strijdig met het vredestraktaat van 1850, te voorkomen.

Noch die nota's, noch de protesten in genoemde hertogdommen daartegen ingebragt, hebben intusschen gebaat. Het Deensche regeringsblad van den 29sten Junij kondigt reeds de door den Koning bekrachtigde wet tot den verkoop van die domaniale goederen van Holstein en Lauenburg af en deelt onder de overwegingen mede, dat die domeinen behooren tot de *gemeenschappelijke* aangelegenheden der monarchij.

Maar dit is juist het betwiste punt waarom Pruissen en Oostenrijk zijn tusschen beiden gekomen. Het zal dan ook zeer te bezien staan of die regeringen zich daarmede aan deze aangelegenheid, die reeds vrij wat kwaad bloed gezet heeft, zullen onttrekken.

De regering neemt maatregelen van voorzorg om zich voor alle oproer in de hertogdommen Sleeswijk-Holstein te vrijwaren, waar de woeling en de ontevredenheid zeer groot zijn. Het ontslaan der Engelsch-Duitsche officieren en soldaten, die meest allen tot het oude leger der hertogdommen in 1848 behoord hebben, is niet zonder gevaar. Er is dan ook aan de autoriteiten van Holstein en Lauenburg bevel gezonden om deze soldaten te beletten in het land terug te treden, zoo zij geene amnestie van het gouvernement ontvangen hebben.

GROOT-BRITTANJE.

De vermoedelijke erfgenaam der Pruissische kroon, aanstaande echtgenoot van de oudste dochter onzer Koningin, is van Londen vertrokken en reeds te Aken aangekomen. Z. K. H. heeft hier een' zeer gunstigen indruk gemaakt en was blijkbaar zeer gezien bij de koninklijke familie. Wanneer het huwelijk voltrokken zal worden, is nog niet bepaald; vermoedelijk zal dit weldra beslist worden, als de prins en prinses van Pruissen, die in de volgende week hier worden verwacht, zullen zijn aangekomen. De Koning van België wordt te gelijker tijd verwacht.

— De heer *Spooner* heeft niet raadzaam geacht zijne voordragt, strekkende om aan de Iersche kweekschool van R.-K. geestelijken te Maynooth het rijks-subsidie te onttrekken, verder door te drijven. Nadat het lagerhuis tot de tweede lezing besloten had, heeft hij verklaard, dat hij en zijne vrienden zich met de behaalde zege vooreerst tevreden zouden stellen, en dat hij zijn wets-voorstel introk, maar met het vaste voornemen om het terstond bij den aanvang der volgende parlementszitting weder te berde te brengen.

Het is een feit, hetwelk de voorstanders van godsdienstige verdraagzaamheid in Engeland met leedwezen erkennen, dat de heer *Spooner* met zijne aanvallen tegen de Maynoot-school allengs meer bijval in het lagerhuis vindt.

— In eene l.l. Zaturdag gehouden veiling van schilderijen heeft onder anderen, het vermaarde regenboog-landschap van *Rubens*, de hooge som van 4550 £ (*f* 54,600) opgebragt; den vorigen bezitter had het 2650 guinjes gekost.

— De roem van den grooten strijd van Sebastopol schijnt ook in het verre Oosten doorgedrongen te zijn. Ten minste een dagblad meldt, dat de Keizer der Birmans (wiens staten een der belangrijkste deelen van Indië, aan gene zijde van de Ganges uitmaken en die tot minister van oorlog een' Franschman, den graaf *d'Orgogni* heeft), de orde van het Zijden en Gouden Zonnescherm geschonken heeft aan de maarschalken *Canrobert*, *Pélissier* en *Bosquet*, aan de Engelsche generaals *Simpson* en *Codrington* en aan den Russischen generaal *Todtleben*.

— Bij de voortbrengselen van Indië is nu onlangs een nieuw gekomen. In het vorig jaar ontdekte men reeds toevallig in een hoog gelegen gedeelte van Bengalen, dat er thee groeide. De regering liet dadelijk onderzoek doen, dat een zeer gunstigen uitslag opleverde, en haalde verscheidene kapitalisten over om plantagiën aan te leggen. Deskundigen beweren, dat de Indische thee, waarvan onlangs proeven ontvangen zijn, bij de Chinesche niet achterstaat.

FRANKRIJK.

Keizer *Napoleon* heeft zich Dingsdag van Parijs naar Plombières, eene Fransche badplaats nabij de Zwitsersche grenzen, begeven, met het plan om aldaar eenigen tijd door te brengen en intusschen ook eenen uitstap naar een hem to behoorend landgoed in Zwitserland te doen. Van onderscheidene zijden wordt gemeld, dat de Keizer op dat landgoed waarschijnlijk eene ontmoeting met den Keizer van Oostenrijk zal hebben, die reeds voorlang den wensch moet hebben te kennen gegeven om zijn hoogen bondgenoot persoonlijk te leeren kennen.

Vóór zijn vertrek is de pauselijke legaat *Patrizi* door den Keizer is een afscheidsgehoor toegelaten, bij welke gelegenheid het gebruikelijke geschenk, een diamanten kruis, aan den »plaatsbekleeder van den stedehouder van Christus'' is overhandigd.

Verder is de kardinaal-legaat tot grootkruis van het Legioen van Eer benoemd. De insigniën der orde zijn in diamanten en zeer kostbaar. Ook neemt hij fraaije geschenken van den Keizer en de Keizerin voor den Paus mede, onder anderen een doopvont in porselein van Sèvres, dat een merkwaardig kunstwerk is.

— Het wetgevend ligchaam doet tegenwoordig veel van zich spreken, door de meerdere oppositie, welke zich tegen verschillende wets-ontwerpen openbaart. Er zijn er, die dit als een ongunstig voorteeken beschouwen en vreezen dat als Frankrijk weder uit den politieken slaap ontwaakt, waarin het sedert de laatste jaren zoo genoegelijk is gedompeld geweest, men ook alligt de vroegere tooneelen van wanorde en tegenstand tegen alle wet en gezag zal zien hernieuwen. Anderen daarentegen zien daarin eene herleving van de belangstelling in publieke zaken en een krachtigen steun voor de regering, omdat, als die oppositie binnen de grenzen der gematigdheid blijft en niet in eenen bepaalden tegenstand tegen het gouvernement ontaardt, de tegenwoordige orde van zaken meer populair zal worden en het algemeen vertrouwen er bij zal winnen.

Vooral bij de wet omtrent de pensioenen toont zich het wetgevend ligchaam meer onafhankelijk dan vroeger. Bij dit ontwerp werd oorspronkelijk de Keizer gemagtigd om, buiten de wetgevende magt om, aan hooge staatsdienaren bij hun aftreden pensioenen tot 20,000 francs toe uit de schatkist te verleenen. Hoewel deze voordragt door het gouvernement dringend aanbevolen werd, ook als een blijk van vertrouwen jegens den Keizer, werd ze in de afdeelingen van het wetgevend ligchaam dringend bestreden, zoodat eene verwerping was vooruit te zien. Om deze te voorkomen, is door het gouvernement eene wijziging in het ontwerp voorgesteld, strekkende, dat de Keizer nimmer over meer dan over 500 duizend francs op deze wijze zoude kunnen beschikken.

Doch ook zoo gewijzigd is de tegenstand niet verminderd. De commissie, met het onderzoek er van belast, heeft haar rapport uitgebragt, waarin betoogd wordt dat het ontwerp niet behoort te worden goedgekeurd. Dit rapport maakt grooten indruk om de vrijmoedige taal, welke daarin wordt vernomen. »De commissie — zoo lezen wij o.a. daarin — kan dezen terugkeer tot de ideeën van 1807 (toen een gelijk ontwerp werd aangenomen) niet goedkeuren. Het schijnt haar toe, dat Frankrijk, door zich te onttrekken aan de parlementaire heerschzucht, daarom toch geen vijftig jaren behoeft terug te keeren tot een bestuur, dat zijn prestige vond in de roem van zijne wapenen en de grootheid van zijn volk, *maar dat door de al te onbeperkte uitoefening zijner magt vroeg of laat ten val moet worden gebragt.*'' *Napoleon III* mag over deze niet onduidelijke toespeling op zijn bestuur wel eens met ernst nadenken.

Het wetsontwerp betreffende het crediet tot bevordering van het middel der drainage is door het wetgevend ligchaam met 160 tegen 56 stemmen aangenomen. In het verslag door de commissie daarover opgemaakt komt voor, dat de drainage naar alle waarschijnlijkheid in het landbouwkundige vak eene soortgelijke revolutie zal te weeg brengen, als de stoomkracht in het industriële. De landbouw bekleedt hier te lande, als middel tot vermeerdering van den nationalen rijkdom, eene eerste plaats. Zij geeft arbeid aan 25 millioen handen en brengt gemiddeld jaarlijks meer dan 9000 millioen aan waarde op. De tarwe alleen komt in die begrooting voor op 1400 millioen waarde.

Niettemin is de hoeveelheid niet toereikende voor de binnenlandsche behoefte, zoodat belangrijke hoeveelheden van elders moeten worden aangevoerd. Die jaarlijksche aanvoer bedraagt sedert 1815 gemiddeld 900,000 hectoliters, eene waarde vertegenwoordigende van 15 à 20 millioen tegen den gewonen prijs berekend; 't welk evenwel geenszins altijd het geval is, naardemaal de waarde toeneemt naar gelang het te kort grooter is.

De ondervinding heeft geleerd, dat schaarschte der levensmiddelen hier te lande meestal een gevolg is van overmaat van vocht. Het droogmaken en drooghouden van den grond is alzoo het natuurlijk aangewezen middel om verbetering in dezen te erlangen.

Volgens deskundigen mag men aannemen, dat in vochtige jaren de gedraineerde landen omstreeks 8 hectoliters per bunder meer opleveren dan de andere. Werd dat middel algemeen toegepast, dan zou eene vermeerderde opbrengst van 4 millioen hectoliters daarvan het gevolg zijn. Eindelijk wordt in het verslag de wensch geuit, dat voortaan het leger mogt worden gebezigd voor den aanleg van dijken in het bijzonder, en in 't algemeen van alle zoodanige werken, als welke zullen kunnen strekken tot verbetering van den grond hier te lande.

— De *Constitutionnel* behelst een uitvoerig artikel over de expeditie naar Kabylië. Daaruit blijkt, dat zij tegen de aanstaande lente zal plaats hebben en dat daaraan vier kolonnes deel zullen nemen, die gelijktijdig Kabylië zullen binnendringen, om zich in het hart van dat land te vereenigen. Men denkt dat 28- à 30,000 man troepen voldoende zullen wezen om het doel te bereiken.

— Een belangwekkend geding is thans aanhangig. Volgens besluit van den 21sten Junij 1853, moeten de familiekwestiën van het huis des Keizers door een familieraad worden beslecht. Door prins *Jerôme* is zulk eene kwestie opgeworpen. De prins is in 1803 te Baltimore op 19jarigen leeftijd gehuwd met miss *Paterson*, toen 23 jaren oud. Aan dat huwelijk ontbrak de ouderlijke toestemming voor den toen minderjarigen *Jerôme*. In 1805 is de prins naar Frankrijk gekeerd en is het door hem aangegaan huwelijk buitendien bij keiz. besluit vernietigd. Evenwel is er een kind uit gesproten, dat den naam van *Paterson* heeft bekomen; deze is later gehuwd en heeft weder een zoon, die, na 1848 in Frankrijk gekomen, in de Krim met veel eer heeft gediend. Prins *Jerôme* heeft steeds met deze familie betrekking aangehouden, maar heeft de vraag willen uitgemaakt hebben, of ze gemagtigd kon geacht worden den naam van *Bonaparte* aan te nemen; 't geen de familie *Paterson* volhoudt, terwijl de prins haar dat regt ontzegt. De familieraad, die hierin te beslissen heeft, bestaat uit de heeren *Fould*, *Troplong*, *de Morny*, *Baroche* en *Ornano* als lasthebbers. Men weet dat prins *Jerôme* in 1806 is gehuwd met eene Wurtembergsche prinses, uit welk huwelijk prins *Napoleon* en prinses *Mathilde* zijn gesproten. In gevolge huwelijksche voorwaarde, heeft mevr. *Paterson* steeds eene uitkeering van 60,000 fr. 's jaars ontvangen, die zij zich had voorbehouden als het huwelijk mogt vernietigd worden. Het blijkt daaruit, dat de N. Amerikaansche dame de scheiding vóór haar huwelijk had voorzien, en dat van haren kant dus wel eenigzins aan de goede trouw kan worden getwijfeld.

— De heer *de Lesseps* berigt in een dezer dagen uitgegeven geschrift over de doorgraving der landengte van Suez, dat hij reeds meer toezeggingen van deelneming ontvangen heeft dan noodig is om het kapitaal der voor die onderneming op te rigten maatschappij bijeen te brengen. Hij heeft ook van den Sultan van Turkije concessie tot het doorgraven der landengte gevraagd, maar nog niet bekomen; hij schijnt aldaar van Engelands zijde tegenwerking te ontmoeten. Er wordt evenwel beweerd, dat die concessie niet volstrekt noodig is, daar de Onderkoning van Egypte in het binnenlandsch bestuur onafhankelijk is en bepaaldelijk de bevoegdheid heeft om zonder magtiging van zijnen leenheer openbare werken te doen aanleggen; eene bevoegdheid, welke eenigen tijd geleden door Engeland zelf ingeroepen is, toen het den aanleg van den Egyptischen spoorweg gold.

De Europesche commissie van ingenieurs heeft in hare jongste bijeenkomst te Parijs verklaard, tot de overtuiging gekomen te zijn, dat de scheepvaart in de Roode zee even veilig is als in de Middellandsche zee of in de Adriatische golf.

NEDERLAND.

'sGRAVENHAGE, 2 Julij.

Bij kon. besluit van den 23sten Junij zijn benoemd tot ridders der orde van den Ned. Leeuw, mr. *P. W. Alstorphius Grevelink*, hoofdinspecteur der rijks-politie en inspecteur der gevangenissen, verbonden aan het departement van justitie, en *J. A. Chappuis*, 1ste luit. bij het wapen der kon. maréchaussée te Breda.

Verder zijn benoemd tot ridders van de orde van de Eikenkroon de heeren *C. Heilbron*, commissaris van politie te Amsterdam, en *A. J. C. Janssens*, hoofdcommissaris van politie te Rotterdam.

— Z. M. heeft den heer mr. *A. J. Borret*, commissaris des Konings in de provincie Noord-Brabant, op het daartoe door hem gedaan verzoek, eervol uit die betrekking ontslagen, onder dankbetuiging voor de vele diensten door hem gedurende eene reeks van jaren aan den lande bewezen.

— Gisteren hebben de nieuw benoemde ministers van justitie, van binnenlandsche en buitenlanlandsche zaken, de heeren *van der Brugghen*, *Simons* en *Gevers van Endegeest*, hunne betrekking aanvaard, en zijn alzoo de heeren *Donker Curtius*, *van Reenen* en *van Hall* als ministers belast met eene portefeuille, afgetreden. Bij die gelegenheid hebben de aftredende ministers de hoofdambtenaren van de departementen aan hunne opvolgers voorgesteld en aanbevolen, en namen de voormalige ministers een hartelijk afscheid van hunne vroegere onderhoorigen.

Men verneemt dat de portefeuille van het departement van marine dezer dagen onder anderen is aangeboden aan den vice-admiraal, den heer *E. G. van der Plaat*, maar dat ook deze hoofd-officier zich verpligt geacht heeft, voor die hem aangebodene betrekking te bedanken.

De *Arnh. Ct.* verzekert, dat de heer *W. L. van Oordt*, directeur der Nederlandsche stoomboot-maatschappij te Rotterdam, tot minister van marine is benoemd.

Er loopt een gerucht nopens de aftreding van den minister van oorlog, den heer baron *Forstner van Dambenoy*

— De *Staats-Ct.* bevat het kon. besluit, houdende:

»Art. 1. De tegenwoordige vergadering van de Staten Generaal zal worden gesloten op Zaturdag den 5den Julij 1856, des namiddags te 2 uur.

Art. 2. Onze minister van binnenlandsche zaken wordt gemagtigd zich op het in art. 1 bepaalde tijdstip te begeven in de vergadering der Staten-Generaal, ten einde, in vereenigde zitting der beide Kamers, die vergadering in onzen naam te sluiten.''

De heer *Strens*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, die dezer dagen de residentie heeft bezocht, en die de vergadering had moeten bijeenroepen zoo de werkzaamheden zouden zijn hervat, heeft bereids de stad verlaten.

— De *N. R. Ct.* verzekert, dat de heer *Thorbecke*, na zijne reis naar Maastricht, bepaaldelijk besloten heeft voor Deventer te opteren voor het lidmaatschap der Tweede Kamer.

— Heden morgen zijn de zittingen van de algemeene synode der Herv. kerk door den minister voor de zaken van de Herv. en andere eerediensten, den heer *van Rappard*, geopend. Die opening had plaats in het lokaal van het departement voor de zaken van de Herv. eeredienst.

— De heer *Blaise*, directeur-afgevaardigde van de bank in Zwitserland, te Parijs, die zich alhier bevindt, wordt vergezeld door een bankier uit Parijs, den heer *Langenhove*. Men verzekert dat de komst van deze heeren alhier, in verband staat met het plan tot het oprigten van een *Crédit Mobilier*. Met dat doel zijn zij reeds in onderhandeling getreden met een aanzienlijk bankiershuis. Zij worden door een voornaam advokaat hier ter stede bijgestaan.

— De *Middelb. Courant* zegt thans de belangrijke tijding te kunnen mededeelen, dat, de »*Banque générale Suisse*'' met eenige Engelsche en Fransche bankiers dezer dagen het aanleggen en in exploitatie brengen van den Zeeuwschen spoorweg heeft op zich genomen; dat er voldoende waarborgen voor de uitvoering aanwezig zijn; dat (geheel in overeenstemming met het oorspronkelijk plan) de lijn zich zal uitstrekken van Vlissingen tot de Duitsche grenzen, en dat zij langs of door dezelfde steden zal loopen als reeds in 1846 was voorgesteld.

— Bij arrest van den hoogen raad van den 29sten Jan. l.l. is beslist, dat gedaagden ter zake van politieovertreding, beneden de 16 jaren oud, niet mogen vrijgesproken worden op grond dat zij zonder oordeel des onderscheids gehandeld hebben. De raad overwoog, dat in het opschrift van het hoofdstuk, waarin het hiertoe betrekkelijk art. 66 wetb. van strafregt voorkomt, in het onmiddellijk aan dat art. voorafgaand en in daarop volgende artikelen alleen sprake is van misdaden en wanbedrijven en de straffen, daarop bij het wetb. van strafregt bedreigd, terwijl uit het artikel zelf is af te leiden, dat de wetgever ook dáár uitsluitend het oog heeft gevestigd op gevallen, waar de toepassing van langdurige gevangenzetting wordt gevorderd, hoedanige bij het wetb. van strafr. geenszins tegen politieovertredingen, maar uitsluitend tegen misdaden en wanbedrijven zijn bedreigd.

MAASTRICHT, 1 Julij.

De prov. staten van het hertogdom Limburg hebben in de eerste zitting der zomervergadering een besluit genomen, hetwelk een gevaarlijk antecedent is. Bij het onderzoeken der geloofsbrieven van de nieuw inkomende leden bleek het, dat een derzelve verzuimd had over te leggen zoowel zijne geboorte-acte als de beide verklaringen, voorgeschreven bij art. 15 der provinciale wet. Niettegenstaande het gebiedend voorschrift der wetsbepaling, hebben de staten tot de admissie van dat lid besloten, omdat het genoegzaam bekend was, dat de nieuw inkomende het vereischte getal jaren had bereikt, gedurende het laatste jaar zijne woonplaats binnen de provincie heeft gehouden en men van de openbare betrekkingen, die hij bekleedt, insgelijks kennis droeg.

UTRECHT, 1 Julij.

Naar men verneemt, heeft de akademische senaat alhier besloten den graad van *Chirurgiae Doctor*, *honoris causa*, te verleenen aan den heer *M. Polano*, lector in de heelkunde aan de clinische school te Rotterdam.

WINTERSWIJK, 1 Julij.

Gelijk in het naburige Pruissen, op korten afstand der Nederlandsche grenzen, op verscheidene plaatsen boringen in de aarde plaats hebben met het doel om steenkolen te vinden, en men onder anderen te Rhede en Borken, tot aanmerkelijke diepte gevorderd, daarvan de gunstigste verwachting koestert, — zoo hebben ook hier de heeren *Dericks* (vader en zoon) sedert de helft van Februarij eene boring op hunne bouwplaats Buskers nabij het dorp ondernomen, welke, steeds voortgezet, thans eene diepte heeft bereikt van bijna 300 voeten.

Na eene dunne zandkorst doorboord te hebben, ging de boor door eene leembank van meer dan 150 voeten dikte, en vond zij daarna onderscheidene steenlagen, die verschillend van kleur en hardheid tot den leisteen schijnen te behooren, en welker aard, volgens het advies door Duitsche deskundigen aan genoemde heeren gegeven, gegronde hoop oplevert, dat hun doel zal worden verwezenlijkt.

Gelijk de boring in het leem gereedelijk voortging, zoo biedt de steen een moeijelijk te overwinnen tegenstand, en het werk vordert te minder snel, hoe dieper de boor werkt, en hoe meer stangen telkens bij het ophalen en weder inbrengen der boor moeten worden af- en aangeschroefd.

De belangstelling in het ondernomen werk is algemeen, al is het ook dat weinigen op het gelukken eener poging rekenen, welke de eerste is althans in deze streken, en ten doel heeft, een schat aan het licht te brengen, waarmede men het noordelijke Nederland niet begunstigd achtte.

Wat ook het gevolg zijn moge, de poging van de heeren *Dericks* is verdienstelijk, en mogt hun en ieders wensch al niet worden vervuld, zoo zal zij de kennis van den bodem in deze streken grootelijks bevorderd, en vooral de zekerheid gegeven hebben, dat de steenlaag, die in het oostelijk gedeelte der gemeente Winterswijk hoog in den grond wordt gevonden, zich uitstrekt tot in het westen, en ligtelijk aanleiding kan geven dat eene vroegere, door onkunde en vooroordeel belette, onderneming tot het openen eener steengroeve op een ander punt weder wordt opgevat en misschien gelukkig volbragt.

ASSEN, 2 Julij.

De *Prov. Dr. Ct.* deelt mede dat Zondag avond j.l. een jong heer, zeggende te Groningen woonachtig te zijn, bij den logementhouder *Schuiten* alhier zijn' intrek nam; dat toen men hem den volgenden morgen wilde wekken, hij niet wakker te schudden was; dat hierop geneeskundige hulp is ingeroepen, spaansche vliegen zijn gelegd, een ader is gelaten, doch dat niets mogt baten, en hij te drie uur 's namiddags is overleden.

Ter waarschuwing voor anderen deelt dat blad verder mede, dat voor een paar dagen een gezin te Assen meel uit een winkel heeft gehaald, om daarvan pannekoeken te bakken; dat echter bij het bakken deze pannekoeken eene blaauwe kleur hadden en men bij onderzoek onder in den beslagpot een bezinksel vond van krijt- of loodwit of eene andere stof.

GRONINGEN, 3 Julij.

Gisteren is aan de Hoogeschool alhier bevorderd tot Doctor in de Geneeskunde, de heer H. WICHERS, van Middelstum, na het verdedigen van eene Verhandeling bevattende *eenige opmerkingen omtrent de Roodvonk-Epidemie, die in het jaar* 1855 *te Groningen heeft geheerscht.*

— In de Vrijdag l.l. gehoudene zitting van den gemeenteraad van *Winschoten* is o. a. ingekomen een voorstel van burg. en weth. om aan de Hooge Regering een adres in te dienen over het aanleggen van een spoorweg die de noordelijke provinciën langs Winschoten met de Hannoversche westbaan verbindt.

De heer EMMEN, van wien dit voorstel oorspronkelijk was uitgegaan, vatte het woord op om dit te ondersteunen. Hij achtte het op dit oogenblik, nu weder van verschillende aanvragen sprake is, nu ook de geachte hoofden van het provinciale gouvernement en van het bestuur der provinciale hoofdstad, zoo in den vreemde, als in den raad dier aanzienlijke gemeente, de aandacht op dit aangelegen punt hebben verlevendigd, noodzakelijk, dat ook de raad van Winschoten het zijne toebragt ter bevordering van een vervoermiddel, tot welks daarstelling als het ware de omstandigheden ons meer en meer dwingen. — Nadat een paar bedenkingen die geopperd werden waren opgelost, werd het voorstel aangenomen en eene commissie benoemd aan welke de redactie van het adres wordt opgedragen.

— De veldwachter GROENENSTEIN te *Beerta* in zijne hoedanigheid surveillerende, ontmoette l.l. Zondag des nachts te 12¼ uur twee personen, ieder beladen met een gevulden zak met turf, die gestolen was uit eene nabij gelegen baggerij. Hij had de voldoening beide aan de regtbank over te leveren.

— Uit de *Marne*, het noordwestelijke gedeelte dezer provincie, ontvangen wij gunstige berigten aangaande het te veld staande graangewas, dat een' zeer voordeeligen oogst belooft. Niet alleen voor den eigenaar, maar ook voor reizenden is het een lust te zien, hoe welig de granen groeijen, en hoe voordeelig de wei- en hooilanden staan, die overvloed van gras opleveren. De tarwe staat uitmuntend en niet minder de rogge, die, met sterke halmen hoog opgeschoten, met lange forsche aren prijkt. Winter- en zomergerst, alsmede haver, dingen als om strijd naar den voorrang, die denkelijk aan de rogge zal te beurt vallen. Het is tevens een verblijdend gezigt hoe schoon en vrij van onkruid vele akkers zich bij den toenemenden rijenbouw, en het van jaar tot jaar meer in gebruik komende wieden, eggen en ploegen, vertoonen. De aardappelen, vrij van ziekte, groeijen welig, en de vroege soorten leveren reeds vele en smakelijke vruchten op.

Minder voordeelig is het met de oliezaden. Het winterkoolzaad, ofschoon veel van de vorst geleden hebbende, schiet welig op en bloeide lang en schoon, zoodat men er veel verwachting van had. Echter zal het beschot niet toevallen, wijl het reeds kleur- en krachteloos wordt en de peulzetting veel te wenschen overlaat. De zomer-koolzaadplant ontwikkelde zich schoon, was bladrijk en van eene donkere, gezonde kleur en had bijna niets van de aardvloo geleden. Nu in de laatste dagen van Junij vertoonen zich evenwel een legio insecten in den bloesemknop. Het zijn zwarte, gladde en glanzige torren of tijken, zoo als men hier zegt, die tot de schildvleugelige (*Coleoptera*) behooren. Het zijn wel is waar geene springkevers, zoo als de aardvlooijen (*Haltica rapae* Fabr.), doch gelijken er overigens in grootte, gedaante en kleur zeer veel op; zijnde iets ronder, breeder en grooter, gebronst of effen zwart, met eene groene tint, een' niet grooten, langwerpigen kop met twee korte voelsprieten; de monddeelen onbedekt en bijtend, ronde dekschilden, waarin de lichtblaauwe vliesvleugels, die onzigtbaar zijn, tenzij dat ze vliegen, waartoe zij niet dan in den uitersten nood overgaan; zij hebben zes pooten en zijn vlug ter been. Deze insecten huisvesten in ongemeen groote hoeveelheid in de bloemknoppen en tusschen de reeds geopende bloembladeren van de zomerkoolzaadplant, en doen haar verwelken en afvallen, zoodat men van die vrucht geen gunstige verwachting heeft, wijl men algemeen gelooft dat zij zeer weinig zaad zal opleveren.

Van de enkele akkers met mostaard bezaaid, die wij ten zuiden van *Pieterburen* zagen, stond het gewas beneden het middelmatige.

— Door Z. M. gezant te *Petersburg* wordt, onder dagteekening van den 8sten Junij j.l., berigt, dat ten gevolge van de dagelijks toenemende vraag uit Duitschland, Denemarken, Zweden en Engelend, de prijzen der granen stijgende zijn.

De rogge, welke te Archangel, vóór het sluiten van den vrede, voor 3¼ zilv.-roebel per tschetw. gekocht werd, wordt thans met 6 roebel betaald. Zomer-tarwe, van zeer geringe kwaliteit, is van 4½ op 7 roebel per tschetw. gestegen.

Te Riga, alwaar in verhouding de graanprijzen altijd hooger zijn, is de rogge niet onder 120 roebel per last van 15 tschetw. te verkrijgen.

Te Petersburg was gedurende den winter de prijs der rogge 3¾ à 4 roebel, die der tarwe 7½ roebel; terwijl deze tegenwoordig zijn 7 roebel voor rogge, thans te leveren, en 6¼ voor rogge, te leveren in Augustus; 9¼ roebel voor Russische tarwe, voor Kubanka 10½.

Te Petersburg waren reeds 935 schepen aangekomen, waarvan ruim de helft rogge en tarwe laden; daarvan zijn er 214 onder Nederlandsche vlag; de meeste kwamen in ballast, doch worden nu bevracht tegen *f* 36 à *f* 40 per last. Bijna alle blijven in de Oostzee, gaande naar Koningsberg, Dantzig, Kiel, Lubeck, Stockholm enz.

KERKNIEUWS.

België. — De jaarlijksche synode van de *Union* der Evangelische kerken in België is dit jaar gehouden te Pâturages, prov. Henegouwen, op den 23sten, 24sten en 25sten Junij j.l. De gemeenten uitmakende de *Union* waren er vertegenwoordigd door hare predikanten en medeafgevaardigde kerkeraadsleden, met uitzondering van de gemeente van Tournay-Rongy, wier predikant door ongesteldheid en afgevaardigde door beroepsbezigheden verhinderd waren op te komen.

De openings-rede werd op Maandag avond den 23sten uitgesproken in de kerk te Pâturages, door ds. E. Vent, president der synode, naar aanleiding van Joh. 3: 30. De hoogstbelangrijke en sierlijke rede werd aangehoord, behalve door de zamengekomen leden der synode, ook nog door eene talrijke schare van gemeenteleden, zamengevloeid uit de gemeente aldaar en de omliggende gemeenten van la Bouverie, Cuesmes, Dour, enz.

De werkzaamheden der synodale vergadering zelve werden den volgenden dag voortgezet, alsmede het verslag en rekening van het *Comité Synodal d'évangélisation.*

Onder de belangrijke besluiten door de synode genomen, behoorde onder anderen dit: dat door middel van de Nederlandsche dagbladen, de predikanten en gemeenteleden aldaar zouden worden gewaarschuwd tegen sommige rondreizende en collecterende personen, die zich uitgeven voor predikanten bij de Belgische Evangelische kerk. De synodale directie zal voortaan geen harer predikanten uitzenden tot het doen van inzamelingen, dan wél voorzien van geloofsbrieven door hare leden onderteekend.

Ook de commissie voor den bundel der nieuwe (Fransche) gezangen had haar werk in zóóver volbragt, dat een aantal van 209 cantiques door haar met zorg uitgezocht en bijeenverzameld was. Ook het werk van het muzikaal gedeelte der commissie was bijna gereed.

Er werd met leedwezen vernomen dat dit jaar de Waalsche synode in Nederland geen afgevaardigde had kunnen zenden om de Belgische synode bij te wonen. Aan de uitnoodiging der Waalsche broeders om hunne réunie te doen bijwonen door een afgevaardigde der Belgische kerken, werd voldaan door de benoeming als zoodanig van ds. L. H. W. Köster Henke, predt. te Gent, die zich bereidwillig met die taak belastte.

Als vereenigings-plaats der synode voor 1857 werd voorts bepaald: Antwerpen; en ds. G. Pradez, predt. te Luik, uitgenoodigd, alsdan de openingsrede te houden.

De besturende synodale commissie is wederom herkozen, en bestaat dus als vroeger uit de heeren: ds. E. Vent, te Brussel, voorzitter; ds. S. Spoerlein, te Antwerpen, vice-voorzitter; ds. G. Prader, te Luik, secretaris; ds. L. H. W. Köster Henke, te Gent, tweede secretaris, en den heer G. A. Obermann, ouderling te Tournay (Doornik), thesaurier.

(*Ingezonden.*)

Eene vraag.

Bij de bezoeken der gemeenten in onze provincie van den heer commissaris des Konings is het ons, tot onze groote blijdschap, gebleken dat zijn hoog ed. een groot voorstander van het lager onderwijs is, en niet vergeet de belangen van dat onderwijs met de gemeentebesturen te bespreken; zoo als ons is verhaald. Wij vragen daarom of het niet gepast zou zijn bij die gelegenheden een of twee onderwijzers uit te noodigen, om gedurende het bespreken der belangen van het onderwijs in de gemeenten aan de vergadering te komen deel nemen om te worden gehoord en hunne inzigten en bekendheid dienaangaande mede te deelen.

Worden bij het behandelen van de belangen van het hooger onderwijs niet zoo wel de professoren als de curatoren gehoord? en bij het bespreken van de belangen van de godsdienst niet zoowel de leeraars als de ouderlingen?

Wij vertrouwen dat de tegenwoordige schoolonderwijzers wel op zoodanigen trap van beschaving staan, om in dergelijke vergadering des noods mede te spreken.

Wij meenen dit door een publiek dagblad onder de aandacht der gemeentebesturen te moeten brengen, en vertrouwen, dat zij, die het goed met het onderwijs en de onderwijzers meenen, deze onze handelwijze zullen billijken, wetende, dat de onderwijzer meestal het best over het onderwijs kan spreken, zoowel als de geneesheer over de ziekten en de landbouwer over den landbouw, en dat de onderwijzers anders ook weinig in de gelegenheid komen om met den heer commissaris over hun vak en over hunnen stand in *gesprek* te geraken, dewijl het meestal korte en staande bezoek in de scholen hun daartoe geen zeer geschikte gelegenheid aanbiedt.

Infériorité sans charlatanerie.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 3 *Julij.*

Nederland Werk. Schuld	à 2½ pCt.	64¼.
Dito Dito	» 3	» 75⅜.
Dito Dito	» 4	» 94⅝.
Oostenrijk Metalliek	» 5	» 79¼.
Dito 1851 en 1852	» 2½	» 40⅞.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	» $85\frac{13}{16}$.
Dito Nation. Metall	» 5	» $80\frac{5}{16}$.
Spanje Onbep. St.	» 1¼	» 25⅛.
Dito Binnenl	» 3	» $40\frac{3}{16}$.
Portugal	» 3	» $45\frac{5}{16}$.
Rusland Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	» 104.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	» 102⅞.
Dito bij *Hope*	» 4	» 87¼.
Dito bij *Stieglitz*	» 4	» 86⅞.
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	» 94¼.
Dito 6de serie	» 5	» $95\frac{5}{16}$.

LONDEN, 3 *Julij.* Consols 95⅞.

PARIJS, 3 *Julij.* Fransche 3 pCt. 72.40.

WEENEN, 3 *Julij.* Metalliek 5 pCt. *f* 83⅜. Nat. Leening *f* 85⅜. Wissel op Londen *f* 10.01. Zilver —.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 28 Junij, *Verloop* Jan Pieterss. Koen, Banjoew.; *Bakker* Zwaantina, Boness; *Kramer* Gesina, Zaandam; — 29 *Jaski* Cornelia, Probolingo; *Lambach qq.* Samarang, Banjoew.; *Bekkering* Attalante, Galats; *van Wijck* Annachiena, Koningsb.; *Meijer* Wobbeg. Catharina, Bergen; — 30 *Pot* Alblasserdam, Banjoew.; *Koop* Regina, Riga; — 1 Julij, *Scholte* Antina Maria, Stettin.

TEXEL 30 Junij, *Boontje* Vriesland, Londen; *Mulder* Geertruida Lammechina, Dantzig; *Gruppelaar* Niessina, Newc.; — 1 Julij *Sprik* Alida, Riga, *Oldenburger* Geppina, Koningsbergen.

VLIE 28 Junij, *Wegener* Amanda, Koningsb.; *Smid* Cath. Frederika, Osterrisoer.

HELVOET 30 Junij, *Steffens* Jonge Andries, Galatz.

VLISSINGEN 29 Junij, *Nieveen* Jacoba Catharina, *Prak* Rensina en *de Weerd* Willem, Riga.

HONG KONG vóór 9 Mei, *Clowting* Admiraal Zoutman, Rott.; *de Boer* Zuid-Holland, Swatow, om voor Australië te laden.

WHAMPOA vóór 9 Mei, *Muller* Albrecht Beyling, H. Kong, om voor Singapore en Java te laden; *Hoogeveen Heijmans* Banca en *Marker* Emilie, Ningpo, de laatste om voor Manilla te laden.

STRAAT SUNDA 8 Mei, *Tonjes* Everd. Elisab., v. H. Kong n. Adel.

TAGANROG 24 Mei, *Albers* Gesina, Balaklava.

ABBEVILLE 23 Junij, *Moesker* Susanna, Riga.

HAMBURG 29 Junij, *Mellema* Maasstroom, Whampoa.

FLENSBURG 28 Junij, *Douwes* Klazina Maria, Clackmannan.

WARNEMUNDE 27 Junij, *Kroon* Cornelia, Hull.

SWINEMUNDE 27 Junij, *Atzema* Eelbrandina, Amst.

BOLDERAA 23 Junij, *Legger* Courier, Amst.; — 24 *Botje* Gesina Alida, Bergen.

CROONSTAD 23 Junij, *Gatzen* Elisab. Helena, Amst.; *Scholtens* Alida Ikina, Aarhuus; *Drent* Tjapko Schuringa en 24sten *v. Wijk* Anna Arnoldina, Amst.; *v. d. Wall* Alida Catharina, Oporto.

STOCKHOLM 25 Junij, *van Sluis* Annegina, Petersburg.

KOPPENHAGE 27 Junij, *Kramer* Rensina en *Waterborg* Catharina, Amersfoort.

PILLAU 27 Junij, *Schuring* Hillechiena, Stockh.; *de Boer* Jantina, Hamburg.

MEMEL 26 Junij, *Burghard* Noordstar, Harlingen.

TONNINGEN 25 Junij, *de Jonge* Margrieta Meijering en 26 *van der Veen* Vr. Anske, Amsterdam.

Vertrokken.

AMSTERDAM 30 Junij, *Panjer* Heilina, Petersb.; *Mooi* Tiessina, Dantzig, *Lukens* Gesina Johanna, Frederikshaven; *Kerkhoven* Doggersbank, Bat.; — 1 Julij, *Schenk* Ida en Cornelia, Riga.

TEXEL 1 Julij, *Rijntjes* Suriname, Sur.; *Olivier* Economist, Konst.

VLIE 28 Junij, *Munneke* Baudina, Schotland.

HELVOET 30 Junij, *Kamminga* Oldambt, Petersburg.

VLISSINGEN 28 Junij, *Kuijper* Grietje Koens, avontuur; — 29 *Vlas* Marianne, Bremen.

AKYAB 28 April, *Vermeij* Twee Gebroeders, Rott.; — 3 Mei, *Nink Blok* Stad 's Gravenhage, Falmouth.

TRIEST 25 Junij, *Doornbosch* Jetskelina Wija, Hamburg.

GENUA 23 Junij, *Goosens* Gerardina Klasina, Antwerpen.

BORDEAUX 27 Junij, *Kuijper* Cath. Johanna, Petersburg.

LEITH 26 Junij, *Ruiten* Verwachting, Harlingen.

HAMBURG 29 Junij, *Muntendam* Jacoba, Bremerhaven; — 30 *de Vries* Clara Catharina, Carolinerzijl.

BREMERHAVEN 28 Junij, *Brouwer* Gesina, Harburg.

BOLDERAA 23 Junij, *de Jonge* Jantina Engelina, Holland; *Pott* Spruit, Londen; *de Haan* Jantje, Koningsb.; — 24 *Borgman* Cornelius Dasse Viëtor, *de Groot* Lucas Wildervank, *Mooi* Trouw en *Ruibing* Elsina Cath., Elseneur; *Meezenbroek* Wierdina Hendrika, Holland; — 25 *Munneke* Marchina Gesina, Koningsb.; *Roelfsema* Elisabeth Maria, 26 *van Deest* Jacobus, *Fijn* Diana en *Rozema* Jacob van Cleeff, Holland.

NERVA 19 Junij, *Geelmuiden* Catharina Johanna, Dordrecht.

CROONSTAD 24 Junij, *Poorta* Tweelingen, Hull; *Smit* Hillegonda Rensina en *Reinders* Jacoba Gezina, Duinkerken; *Hazewinkel* Grietje Mollema, Antw.; *Smit* Freek Jan, *Waker* Catharina Isabella en *Stuitje* Christ. Johanna, Amst.; *Bakker jr.* Catharina, Rott.; *Kroon* Hermina en *Duintjer* Aukjen Gepkelina, Zwolle; *Posta* Unie, Gron.; *Schaap* Margaretha en *Jansen* Harmina, Elseneur; *Schuur* Zwaantina, Kiel; *Nieboer* Hendrik Carel, Stettin.

MEMEL 26 Junij, *Dekker* het Vertrouwen, Petersburg.

ARCHANGEL 17 Junij, *Beling* Livonia, Delfzijl.

TONNINGEN 26 Junij, *Schuur* Jacoba Gesiena, Amst.; *v. d. Veen* Goede Hoop, Bremen; — 27 *Kremer* Goede Verwachting, Gainsbro; *Heins* Frouwina en *Schoemaker* Tweelingen, Dordrecht.

In lading.

HONG KONG 9 Mei, *Post* Pauline, Bat.; *de Jong* Jan Hendrik, San Francisco.

RANGOON 1 Mei, *Ouwehand* Luctor et Emergo, Rott.; *ten Zeldam Ganswijk* Billiton, *Kruyt* Schoonderloo en *Kock* Goed Vertrouwen, Engeland.

Zeilklaar.

NEWCASTLE 27 Junij, *Hazewinkel* Prudence, Genua; *v. d. Borden* Visscherij en Handel, Lissabon.

Groningen, 3 Julij. Gisteren arriveerde alhier de nieuwgebouwde galjoot de Jonge Gerriet, groot 50 last, kapit. *N. Hazewinkel*, van Sappemeer, gebouwd bij *J. Berg*, aldaar.

Groningen, 3 Julij. Vertrokken het nieuwgebouwde schoonerschip Hendrik Pieter, kapit. *H. D. Vil*, v. Schiermonnikoog, m. ballast n. Petersburg.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

27 Junij. *Bekkering*, Gezina, v. Newc. n. Koningsb., m. cokes.
de Haan, Victoria, v. St. Ubes n. de Oostzee, m. zout.
Kolk, Jonge Boll, v. Bordeaux n. Petersb., m. stukgoed.
Kiers, Juffer Garrelts, v. Londen n. Petersb., m. stukgoed.
Brouwer, Noordstar, v. Riga n. Harlingen, m. hout.
Legger, Termonde, v. Petersb. n. Antw., m. stukgoed.
28 — *de Jonge*, Elisabeth, v. Aalborg n. Stettin, m. rogge.
Duit, Fennegina, v. Riga n. Enkhuizen, m. haver.
de Jonge, Adolph Frederik, v. Riga n. Rott., m. balken.

De wind den 27 Junij N.W., N.N.W.; den 28sten N.W., N.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 1 Julij, *Pronk* Hender. Gesina, Gothenb.

TEXEL 2 Julij, *Pot* Gesina, Riga; *Pot* Gezina Menzinga, Koningsb.

VLIE 30 Junij, *Ruiten* Verwachting, Leith; *Koop* Regina en *de Groot* Margar. Gesina, Riga; *de Weerd* Pieter, Freder.; *Oldenburger* Sara Maria, Oudsoen; *Plukker* Hendrik, Laurvich.

HELVOET 1 Julij, *Jonkhoff* de Hoop, Reval.

Bij DEAL 30 Junij, *Ouwehand* Volharding, v. Dordr. n. St. Brieux.

Bij DOUVRES 26 Junij, *Lindonk* Joseph. Bernhard., v. Amst. n. Bat.

Bij DUNGENESS 29 Junij, *v. d. Wijk* Flora, v. Dordr. n. H. Kong; *des Ruelles* Trijntje Fenna, *Rijken* Buitenzorg en *Kool* Vooruit, van Rott rdam n. Batavia.

Bij TORBAY 29 Junij, *Boysen* Goede Verwachting, v. Amst. n. Bat.

Bij PORTLAND 29 Junij, *v. d. Velden* Levant, v. Amst. n. Konst.

QUEENSTOWN 28 Junij, *Dijk* Elsina Jantina, Gron.

FALMOUTH 28 Junij, *Kramer* Fanny Sermes, Galatz.

DUINKERKEN 28 Junij; *de Jonge* Egbertus en *Engelsman* Dina Marchiena, Riga.

GENUA 26 Junij, *Klasen* Antje, Rott.; *Harmsen* Louisa Christina, Amsterdam.

AMOY 10 April, *Sterhenburg* St. Helena (den 15den naar Chinchow vertrokken) en *ten Ham* Bellona, Hong Kong.

SHANGHAE 25 April, *Wagner* Neêrlands Indië, Hong Kong.

SURINAME 28 Mei, *Duinker* Triton, Amst.; *Schut* de Hoop, Hamb.

Vertrokken.

AMSTERDAM 1 Julij, *Ouwehand* Willem de Clercq, Soerabaya; *Schuring* Annegiena, Petersb.

TEXEL 1 Julij, *Brouwer* Bernardus, Konst.; *Scherpbier* Argo, Piraeus en Salonica; *Flik* Monnikendam, Marseille; *Duindam* Egm. aan Zee, Lond.; *v. Duin* Jonge Dirk, Yarmouth.

VLIE 30 Junij, *Fenenga* Johanna Bartha, Arch.

HELVOET 1 Julij, *v. d. Veen* Henriette, Bat.

ANTWERPEN 1 Julij, *Boswijk* Hendrika, Koningsb.

LONDEN 29 Junij, *de Jonge* Frouw. Elizab., Napels.

PLYMOUTH 1 Julij, *v. Hees* Joh. Anthonius, Bat.

QUEENSTOWN 27 Junij, *Kiers Kok* de Hoop, Hull.

HAVANA 3 Junij, *Bakker* Sagitta, Falm.

HONG-KONG 5 Mei, *v. Wijk Jurriaanse* Vr. Johanna, Singap.

WOOSUNC 19 April, *Kikkert* Proteus, Swatow.

AMOY 23 April, *Smit* Mercurius, Singap.

CANTON 12 April, *Hordijk* Broedertrouw, Bat.; — 23 *Verschoor* Beatrix, Lond.

SURINAME 1 Junij, *Schaap* Maria Johanna en 2 *Groenewoud* Susanna, Amst.; — 3 luit. 1ste kl *de Brauw* Curaçao, Nederl.

Zeilklaar.

NEW-YORK 14 Junij, *v. d. Hoeven* van Bosse, Rott.; *van Veen* Henr. Elisab. Johanna, Buenos-Ayres.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 27sten Junij tot en met den 3den Julij 1856 zijn te *Groningen* geboren 8 zoons en 8 dochters; gehuwd 3 paren; overleden 16 ouden en 8 jongen.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

ROTTERDAM, 30 *Junij.* Tarwe: Zeeuwsche, Vlaams. en Overm. weinig aangevoerd en 50 a 70 cent hooger, de mindere soorten traag van de hand gaande: goede en puike *f* 17,50 a *f* 18,25; mindere *f* 15,25 a *f* 17; Roode schaarsch ter markt en aan bakkerij tot belangrijk verhoogde prijzen verkocht: 160, 161 ℔ Hoogl. Kleefs. *f* 530, *f* 535, *f* 538, *f* 540; 163 ℔ Bovenl. Ris *f* 535, *f* 545; 160 ℔ dito *f* 515, *f* 520, *f* 525; 159, 161 ℔ dito *f* 515, *f* 525; 153 ℔ Rijn *f* 460; 152 ℔ dito *f* 435, *f* 440. — Rogge: Overm., Zeeuws. en Vlaams. als voren *f* 10 a *f* 11,30; buitenlandsche hooger verkocht: 146, 148, 150 ℔ Amerikaansche *f* 300, *f* 308, *f* 315; 141, 144, 145, 146 ℔ Stockholmer *f* 285, *f* 300, *f* 305, *f* 310; 147 ℔ Galatz *f* 305; 144 ℔ Arendsburg. *f* 316, *f* 318. — Gerst: Zeeuws., Vlaams. en Overm. 20 cents hooger: Winter *f* 7 a *f* 7,90; dito Zomer *f* 6,50 a *f* 7,30. — Haver: Zeeuws. en Inl. Korte *f* 3,70 a *f* 4,70; dito Lange *f* 2,90 a *f* 3,90. — Boekweit *f* 10 hooger, op 142 ℔: N. Brab. *f* 310, *f* 312, *f* 315; Gron. Veen *f* 295; Vlaamsche *f* 310; Holst. *f* 285, *f* 290, *f* 295; Elbe *f* 305. — Erwten: Zeeuws. Groene *f* 8,25 a *f* 9,25. — Boonen: Zeeuws. en Walch. Witte *f* 9 a *f* 11,50; dito Bruine *f* 9,75 a *f* 13,25; dito Paardenboonen *f* 6,50 a *f* 7,60. — Koolzaad: gewoon Vlaamsch 70 p. vl. — Kanariezaad 50 c. hooger: *f* 10,50 a *f* 12,25.

Van den 1sten Julij. Tarwe: 154 ℔ witb. Poolsche *f* 580; 160, 161 ℔ Hoogl. Kleefsche *f* 530, *f* 540; 156 ℔ Rijn *f* 480; 153 ℔ dito *f* 460; 160, 163 ℔ Bovenl. Ris *f* 520, *f* 535. — Rogge: 147 ℔ Amerik. *f* 310; 146 ℔ dito *f* 300, *f* 305; 150 ℔ dito *f* 315; 144 ℔ Pommer *f* 290; 145 ℔ Stockh. *f* 305.

AMSTERDAM, 2 *Julij.* Tarwe tot ruim vorige prijzen aan cons. verkocht: 129 ℔ o. witb. Pools. *f* 617; 127 ℔ o. en n. dito *f* 585; 121 ℔ n. dito *f* 480, *f* 485; 117 ℔ dito *f* 452; 127 ℔ Vries. *f* 510; 124 ℔ dito *f* 490; 125, 127 ℔ Rijn *f* 445, *f* 458; 124 ℔ Norder *f* 425. — Rogge tot vorige prijzen met minder handel: 120 ℔ o. Pruis. *f* 306; 120 ℔ Inl. *f* 307; 123 ℔ Amerik. *f* 315; 118 ℔ Holst. *f* 280; 116 ℔ Pommer *f* 280. — Gerst *f* 3 a *f* 4 hooger: 110 ℔ n. Deens. *f* 238; 113 ℔ jar. dito *f* 240; 109 ℔ jar. Rost. *f* 235. — Haver hooger verkocht bij partij: 80 ℔ Voer *f* 148. — Voor Gele Galatz Maïs was veel vraag, zoo ter speculatie als ter binnenlandsche verzending en tot verhoogde prijzen was de handel zeer belangrijk. Witte werd mede hooger gehouden.

Koolzaad dadelijk 1 p. vl. hooger; najaar onveranderd; op 9 vat dadelijk 84 p. vl.; Sept., Oct., Nov. en Dec. 79½ p. vl. — Lijnzaad ruim prijsh.; 107, 108 ℔ Riga *f* 275; 111, 112 ℔ Krimsch *f* 342½. — Raapolie dadelijk in een doen, op levering iets lager afgegeven: op 6/w. *f* 47,25; vlieg. *f* 46; Sept. en Oct. *f* 44,75 a 50 a 75; Nov. en Dec. *f* 44,50—*f* 44,50 a *f* 44,75 — Lijnolie dadelijk en op levering in den beginne hooger betaald, bleef niet williger: op 6/w. *f* 37,25; vlieg. *f* 36 a *f* 36,25; Sept. *f* 34,25 a *f* 34,50 a *f* 34,25; Oct. *f* 34 tot *f* 34 a *f* 33,75; Nov. en Dec. *f* 33,25 a *f* 33. — Hennepolie op 6/w. *f* 47,25; vlieg. *f* 46.

LONDEN, 30 *Junij.* Van inl. Tarwe was heden weinig voorhanden, ten gevolge waarvan koopers de prijzen van l.l. Maandag moesten besteden. In vreemde ging tot vorige koersen slechts weinig om. Gerst, Boonen en Erwten onveranderd. Haver was over het algemeen iets lager verkrijgbaar.

Van den 2den. Tarwe met weinig, Haver met ruimen aanvoer.

VEEMARKTEN.

LONDEN, 30 *Junij.* De aanvoeren van horenvee en schapen van het vasteland gedurende de afgeloopene week hebben bestaan uit: 236 ossen, 478 kalveren, 3256 schapen en 14 varkens. De handel was heden slap in alle soorten tot ongeveer de prijzen van l.l. week.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 2 *Julij.*

Nederl., Werk. Schuld 2½ pCt. 64⅜, 64¼, 64¼; Dito Dito 3 pCt. 75⅜, 75¼, 75½; Dito Dito 4 pCt. 94⅜, $94\frac{11}{16}$, 94⅝. — Belgie, bij *Rothschild* 2½ pCt. 51⅞. — Spanje, Onb. Stukken 1¼ pCt. $25\frac{1}{16}$, 25⅛; Dito 3 pCt. 46⅜, 46¼, 46¼; Dito Binnenl. a 6/m. 3 pCt. $40\frac{1}{16}$, 40⅛; Coupons-Bewijzen 6⅝, $6\frac{11}{16}$; Amortisable Schuld $6\frac{5}{16}$. — Portugal, te Londen 3 pCt. 45⅜, $45\frac{7}{16}$, 45⅜. — Rusland, Oblig. *Hope en Co.* 1789 en 1816 5 pCt. 103¾, 103⅞, 103¾; Dito 1828 en 1829 5 pCt. 102½, 102⅝; Cert. 4½ pCt. 96½; Dito bij *Hope* 4 pCt. 86¾, 87, $86\frac{15}{16}$; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 86¼, 86⅜; Dito v. Inschr. in Assign. 6 pCt. 66. — Polen, Certific. 4 pCt. 79¼, 79⅜; Dito Aand. m. Loting 500 fl. *f* 154½, 154¾, ex Div.

Oostenrijk, Metall. 5 pCt. $78\frac{15}{16}$, 79; Dito Nationale 5 pCt. $80\frac{3}{16}$, $80\frac{5}{16}$, $80\frac{5}{16}$; Dito 2½ pCt. $39\frac{5}{16}$; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. $40\frac{13}{16}$, 40⅞; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. $40\frac{13}{16}$, 40⅞; Dito Nieuwe en Dito 1854 5 pCt. $85\frac{11}{16}$, 85⅞, $85\frac{13}{16}$; Weenerb. bij *Goll. en Co.* 4 pCt. 65; Amerik. Bank-Act. $1\frac{9}{16}$; Braz. 5 pCt. 99; Mexik. 22⅝, $\frac{11}{16}$; Dito Onbep. 22⅝, $\frac{11}{16}$; Peru 4½ pCt. 79, ⅛, ¼; Dito te New-York 54; Gren. 18⅞, $\frac{15}{16}$; Dito Onb. 18⅞, $\frac{15}{16}$; Dito Uitg. 7¼, $\frac{5}{16}$; Ecuador 15; Venez. 28¾; Grieken 6⅜, ⅞; Dito Onb. 6⅜, ⅞; 5 pCt. Metall. van Maart 78¼; 5 pCt. Russen bij *Stieglitz* 5de Serie 94, ⅛; Dito 6de Serie $94\frac{15}{16}$, 95⅛, $95\frac{1}{16}$; 5 pCt. Thes. Amst. 102⅜.

Holl. fondsen waren heden, bij eenige affaire, nagenoeg onveranderd. — Van vreemde effecten was, tot verhoogde koersen, naar Russ. 4 pCts. zeer levendige vraag. — Oostenr. waren, bij eenigen omzet, zeer vast. — Peru waren tot verbeterde prijzen zeer gewild. — Van de overige valt niets bijzonders te vermelden.

Spaansche Cred. *f* 96; Aand. Beijersche Spoorweg *f* 38.

Koers van het Geld: Beleen. 4; Prolong. 4; Disc. 4 pCt.

Laatste prijzen te 5 uur: Integralen 64¼; Spaansche 1¼ pCt. $25\frac{1}{16}$; Binnenl. 3 pCt. $40\frac{1}{16}$; Metall. 5 pCt. 79.

ADVERTENTIEN.

Het **OPENLIJK EXAMEN** der **LEERLINGEN** aan het PLAATSELIJK GYMNASIUM te ***WINSCHOTEN*** zal worden gehouden:

DONDERDAG den 10den Julij e.k., des voormiddags van 9 tot 1 uur en des namiddags van 5 tot 7 uur;

VRIJDAG den 11den Julij, des voormiddags van 9 tot 1 uur, aan het SCHOOLLOKAAL, en zal de plegtigheid der **PROMOTIE** en **PRIJSUITDEELING**, met het houden eener LATIJNSCHE REDEVOERING door een der Leerlingen, plaats hebben op VRIJDAG den 11den, des avonds te 6 uur, in de ZAAL van den Logementhouder HEMMES.

Winschoten, 30 Junij 1856.

J. D. LEWE QUINTUS,
Cur.-Secr.

*** Het **GENOOTSCHAP ter bevordering van *Nijverheid***, gevestigd te *Onderdendam*, heeft op zijne twintigste Algemeene Vergadering, op den 19den Junij 1856, te *Onderdendam* gehouden, uitgeschreven de navolgende Prijsvragen:

I. Aangezien er verschil van gevoelen bestaat omtrent het vraagstuk, of de maan al dan niet invloed uitoefent op de dieren- en plantenwereld, zoo vraagt het Genootschap: Bestaat er eene kennelijke werking van de maan en haar licht op het dieren- en plantenrijk? Zoo ja, waaruit blijkt dit, en hoe kan die werking verklaard worden? Kan voor veeteelt, voor akker en tuinbouw daarvan ook voordeel worden getrokken, en zoo ja, in welke gevallen en op welke wijze? — Te beantwoorden voor of op den 1sten Januarij 1858. Belooning de *tweede* Gouden Medaille.

II. Welke nieuwe of verbasterde werktuigen zijn er gedurende de laatste halve eeuw in onze vaderlandsche landhuishouding ingevoerd geworden, en welke voordeelen zijn daaruit voortgevloeid? — Te beantwoorden voor of op den 1sten Januarij 1858. Belooning de Zilveren Medaille.

III. Daar men in de laatste jaren vooral, begonnen is de veenstof, die vroeger bijna uitsluitend als brandstof gebruikt werd, tot zeer verschillende einden te gebruiken en de kennis van dat gebruik voor ons zoo veenrijk Vaderland geacht moet worden van het hoogste belang te zijn, zoo verlangt het Genootschap een beknopt, doch volledig overzigt van dat verschillend gebruik, 'twelk men thans in verschillende landen van het veen maakt, en tevens de vraag beantwoord te zien, of het wenschelijk is, dat dat gebruik er van stand houde, of zelfs uitbreiding erlange? — Te beantwoorden voor of op den 1sten Januarij 1858. Belooning de *tweede* Gouden Medaille.

IV. Indien tentoonstellingen van vee, en het keuren van mannelijk en vrouwelijk fokvee in de gevolgen wezenlijk nuttig en voordeelig zullen zijn, waarop moet daarbij dan vooral gelet worden, en welke voorschriften moet men daarbij opvolgen? — Te beantwoorden voor of op den 1sten Januarij 1858. Belooning de Zilveren Medaille.

V. Daar er, bepaaldelijk gedurende het winterhalfjaar, vele handen ten platten lande geen werk vinden en daardoor een bestaan missen, zoo vraagt het Genootschap: op welke wijze aan die ledige handen gedurende den winter nuttig en winstgevend werk kan worden verschaft, en welke fabrijken vooral, ten dien einde, ten platten lande, met vooruitzigt op wél slagen, kunnen worden opgerigt? — Te beantwoorden voor of op den 1sten Januarij 1858. Belooning de *tweede* Gouden Medaille.

VI. Hoe langer zoo meer begint men behoefte te gevoelen aan onderwijs in verschillende takken van industrie, ook ten platten lande. Het Genootschap verlangt daarom eene verhandeling, waarin duidelijk het groot belang van zoodanig onderwijs wordt aangetoond, en tevens opgegeven, hoedanig dusdanig onderwijs moet worden ingerigt, om bij de minste kosten er het meeste voordeel van te trekken? — Te beantwoorden voor of op den 1sten Januarij 1858. Belooning de *tweede* Gouden Medaille.

VII. Ontegenzeggelijk worden vele handwerken, inzonderheid ten platten lande, nog hoogst gebrekkig uitgeoefend, en bespeurt men daarin niet dien vooruitgang, welken men met reden zou mogen verwachten. Het Genootschap verlangt daarom eene beknopte verhandeling, waarin wordt aangewezen, op welke wijze en waardoor dit gebrek verholpen kan worden, en onze handwerkslieden op eene hoogte gebragt kunnen worden, dat zij met buitenlanders in hun bedrijf zullen kunnen wedijveren. — Te beantwoorden voor of op den 1sten Januarij 1858. Belooning de *tweede* Gouden Medaille.

VIII. Daar de kosten, verbonden aan het droogleggen der landerijen, door gebakken buizen, niet alleen afhankelijk zijn van de grootte der draineerbuizen en of dezelve al of niet met ringen gelegd worden, maar ook van de diepte en den afstand, waarop men de buizen plaatst, zoo verlangt het Genootschap eene berekening deswege, en opgave, wat men hierhij als regel kan aannemen, en voldoende voor verschillende gronden en om tevens zoo veel mogelijk gevrijwaard te zijn tegen verstopping der buizen. — Belooning de Zilveren Medaille. Inzending der stukken ter mededinging voor of op den 1sten Januarij 1858.

IX. Het Genootschap belooft zijne Zilveren Medaille aan het beste en goedgekeurd wordende verslag, van eene vergelijkende proefbemesting met chilli-salpeter, guano en schoorsteenroet, voor verschillende inlandsche graan- en peulvruchten, op eene oppervlakte van 25 Ned. roeden, twee achtereenvolgende jaren genomen. — In te zenden voor den 1sten Januarij 1860.

X. Het Genootschap belooft zijne Zilveren Medaille aan het beste en goedgekeurde verslag van eene proefneming, waarbij 25 Ned. roeden Italiaansch raigras bemest moeten worden, hetzij met vloeibaren mest, met urine, of met gier, welke uit de mestvaalt loopt, terwijl het gewas bij deze proef als groen voeder gebruikt moet worden. — In te zenden voor den 1sten Januarij 1859.

XI. Het Genootschap belooft zijne Zilveren Medaille aan het beste en goedgekeurd wordende verslag omtrent eene proefneming, waarbij 12½ Ned. roede land, na een oogst van vroegrijpe aardappelen, bezaaid zullen moeten worden met boekweit, terwijl dat gewas in den herfst onderploegd en het land daarna met planten van winterkoolzaad bepoot zal moeten worden, ten einde bij overwintering den volgenden zomer in te oogsten. — In te zenden voor den 1ste Januarij 1860.

XII. Daar het aanschouwelijk maken der dingen veelal strekt tot beter begrip derzelve, en daardoor tot navolging, zoo zijn proefnemingen den landbouw gewis zeer aan te bevelen, maar daar de uitslag van dergelijke proeven veelal afhankelijk is van bijkomende

omstandigheden en die te weinig in het oog worden gehouden, zoo vraagt het Genootschap eene verhandeling, waarin wordt aangewezen, waarop in 't algemeen bij proefnemingen, en in het bijzonder bij het nemen van vergelijkende proeven met granen, peulvruchten en voeder-gewassen, moet worden gelet, en wat bij het nemen van proeven nimmer mag veronachtzaamd worden, als: b. v. het meten en wegen der opbrengst, opgave van de hoeveelheid en soort van mest, enz. Het antwoord zal moeten kunnen strekken tot handleiding voor de praktische landbezitters, om bij eigene proefneming hen te beveiligen voor verkeerde gevolgtrekking, of om hen te overtuigen van de verkregene minder of meer gunstige resultaten der genomene proeven. — De *tweede* Gouden Medaille voor het beste en goedgekeurd wordend antwoord. In te zenden voor den 1sten Januarij 1858.

XIII. Het kan niet ontkend worden, dat de vermenigvuldiging van Genootschappen ter bevordering der Landhuishouding een blijk oplevert van toenemende belangstelling in dezen tak van Nijverheid; maar het is eene andere vraag, of die Genootschappen, én uit een wetenschappelijk én uit een praktisch oogpunt beschouwd, wel zoodanig zijn ingerigt en werken, als voor de beoefenaars van dat vak het meest wenschelijk is. Het Genootschap vraagt daarom een algemeen overzigt van de inrigting en wijze van werken der verschillende bij ons bestaande Genootschappen van dezen aard, met aanwijzing tevens van derzelver goede en slechte zijde, en welke middelen er kunnen en behoorden aangewend te worden, om de gebreken, die bevonden worden te bestaan, op te heffen. — De *tweede* Gouden Medaille voor het beste en goedgekeurd antwoord. In te zenden voor den 1sten Januarij 1858.

Alle antwoorden, welke naar eenen prijs dingen, zullen leesbaar en bij voorkeur in de Nederduitsche taal moeten zijn geschreven; wordende echter het gebruik der Fransche, Engelsche, Latijnsche en Hoogduitsche talen, mits met eene Italiaansche letter geschreven, toegelaten. Zij zullen niet mogen zijn geschreven met de eigene hand des inzenders, noch met diens naam en woonplaats onderteekend; maar moeten voorzien zijn van eene zinspreuk, en vergezeld wezen van een verzegeld biljet, op de buitenzijde dezelfde spreuk voerende, en in welks binnenzijde een kenbaar merk zal zijn gesteld, ten einde in geval van niet-bekrooning, het ingezonden stuk op vertooning van het merk kan worden terugbekomen. In dit biljet zal het naambriefje, met dezelfde zinspreuk als het antwoord voorzien, almede verzegeld, moeten zijn ingesloten.

Degene, die zich vóór de toewijzing van den prijs op eenigerhande wijze bekend maakt, zal van alle aanspraak op denzelven verstoken zijn.

Alle bekroonde stukken blijven de eigendom van het Genootschap; zullende ieder Schrijver bij het ontvangen van den uitgeloofden prijs zich verbinden, om hetzelve noch geheel noch gedeeltelijk, zonder goedkeuring van het Bestuur, te doen drukken.

ONDERDENDAM, 21 Junij 1856.

Namens het Bestuur:
Mr. A. J. VAN ROIJEN,
Secretaris.

MAATSCHAPPIJ VAN LAND- EN TUINBOUW
DE MARNE.

GEWONE VERGADERING op Woensdag den 9den Julij e.k.

J. P. MÜLLER, *Secr.*

Tevens wordt aan H.H. Aandeelhouders van wege het Bestuur bekend gemaakt, dat de eerste Uitloting van vier Aandeelen in de 3 pCts. Leening ten behoeve dezer Maatschappij en de Uitbetaling der jaarlijksche Rente zal plaats hebben op Woensdag den 16den Julij e.k., 's avonds te 6 uur, in het gewone Lokaal der Maatschappij.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

J. B. CATZ, *Droogist*,
van *Pekela*,
met
JEANNETTE VAN AALTEN.

VEENENDAAL, 30 Junij 1856.
Eenige kennisgeving.

*** VARSSEVELD, 28 Junij 1856. Heden beviel zeer voorspoedig van een' *ZOON* Vrouwe A. D. M. C. E. RUTGERS—PAPE.

*** Heden beviel van een' ZOON A. PIETERS, Echtgenoot van

J. DOBBENGA.

GRONINGEN, 30 Junij 1856.

*** Heden beviel mijne Echtgenoot G. W. BOSVELD van een' ZOON en eene DOCHTER, zijnde de eerste bij de geboorte overleden.

VLIEDORP, 30 Junij 1856.

JOHs. VAN DER HELM.

*** OOSTWOLDERPOLDER, 30 Junij 1856. Heden beviel mijne Echtgenoot, ANNA T. KNOTNERUS, voorspoedig van eenen welschapen ZOON.

D. U. STIKKER.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON ANNETTE HEERDT, geliefde Echtgenoot van

P. R. PLUIS,
Korenmeter.

GRONINGEN, 1 Julij 1856.

*** Trof ons voor ruim zeven maanden de zware slag, doordien het den Heere behaagde, om onzen beminden Vader van ons te eischen; heden morgen omstreeks zeven uur werden wij op nieuw in diepen rouw gedompeld door het afsterven van onze zeer geliefde en zorgdragende Moeder, JACOBTJEN BARLAGEN, in den ouderdom van bijna 56 jaren. Eene langdurige sukkeling maakte een einde aan haar voor ons zoo dierbaar leven.

EEXTA, 27 Junij 1856.

T. J. KLOOSTERBOER.
Mede namens mijne beide Zusters.

*** Heden overleed, in den ouderdom van ruim 68 jaren, de Wel Geboren Heer RUDOLF DE SITTER, *Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Gepensioneerd Luitenant-Kolonel, oud-Kommandant van het Corps Mariniers en oud-Burgemeester van de Gemeente Haren.*

Den Huize VOORVELD, bij *Haren*, Prov. *Groningen*, 28 Junij 1856.

*** Heden overleed, na eene ziekte van weinige dagen, onze waarde Broeder en Behuwdbroeder; de WelEd.Gestrenge Heer LUCAS VAN SOLINGEN SLEUTELAAR, *Gepensioneerd Kapitein*, in den ouderdom van bijna 70 jaren.

GRONINGEN, 30 Junij 1856.

S. C. SLEUTELAAR.
Uit aller naam.

*** Heden overleed, na eene ongesteldheid van slechts eenige dagen, onze innig geliefde Broeder JACOBUS WESTERBORG, in leven *Rijtuigschilder, Verwer en Glazenmaker*, in den ouderdom van 45 jaren; diep betreurd door ons, zijne twee Zusters.

GRONINGEN, 30 Junij 1856.

A. WESTERBORG.
C. WESTERBORG.

*** Heden trof mij de gevoeligste slag mijns levens, daar het den Almagtigen behaagde, van mijne zijde weg te nemen mijne dierbare Vrouw JOHANNA MOLENBERG, in den jeugdigen ouderdom van bijna 29 jaren, mij nalatende vier Kinderen, waarvan de oudste slechts 6 jaren telt.

GRONINGEN, 1 Julij 1856.

C. ENTING,
Mr. *Timmerman.*

*** Heden morgen overleed, na eene langdurige ziekte, onze geliefde oudste Dochter ELISABETH ANTONIA MARIA, in den ouderdom van ruim 15 jaren.

GRONINGEN, 2 Julij 1856.

N. ESSINGH, *Apotheker.*
G. ESSINGH—VAN ESSEN.

Eenige kennisgeving.

*** Bij **ALLART & VAN DER MADE**, te *Amsterdam*, is heden verschenen:

BLOEMEN.
Keur van Nederlandsche Poëzy.
TWEEDE VERZAMELING.

Keurig gebonden, met 3 Staalplaten, Verguld op Snede f 1.80.
Voor Schoolgebruik, met Geïllustreerden Omslag ...... » 0.70.

Deze verzameling bevat bijdragen van de Heeren:
Mr. A. W. ENGELEN, Prof. A. DES AMORIE VAN DER HOEVEN, Mr. A. F. SIFFLÉ, Mr. H. A. SPANDAW, BAREND KLIJN Bz., JAN VAN WALRÉ, J. A. VAN DER GOES, Mr. R. FEITH, J. M. DEUTZENBERG, Vrouwe K. W. BILDERDIJK, P. J. V. DUSSEAU, Mr. J. KINKER, ONNO ZWIER VAN HAREN, JAN BIERMAN JR., J. BELLAMIJ, JR. VAN DAM, A. SNIEDERS JR., J. L. NIERSTRASZ JR., H. VINKELES, A. WINKLER PRINS, J. VAN OOSTERWIJK BRUIN, Mr. R. H. ARNTZENIUS, P. NIEUWLAND, J. W. IJNTEMA, W. MESSCHERT, LUKAS SCHERMER, J. C. DE LANOY, K. N. MEPPEN, L. VAN DEN BROEK, K. L. LEDEGANCK, PETRONELLA MOENS, Mr. J. A. MOLSTER, Mr. A. BOGAERS, Prof. B. H. LULOFS, J. VAN DER VEEN A.z., R. BENNINK JANSSONIUS, F. A. BORGER, P. A. DE GÉNESTET, S. M. BOESEKEN, J. CATS, C. GÉBEL, DIDYMUS, C. A. P. WEISSMAN DE VILLEZ, B. PH. DE KANTER, J. P. HEIJE, CHR. H. RHIEM, A. VAN DER HOOP JRSZOON, F. H. GREB en A. L. LESTURGEON.

Van de *Eerste Verzameling* is mede uitgegeven de **tweede Druk**, zoodat dezelve weder alom verkrijgbaar is.

Aan de Inteekenaren is verzonden **No. 12** en **13** van

De Huisvriend.
Gemengde Lectuur voor Burgers in Stad en Land,

VERZAMELD DOOR

J. J. A. GOEVERNEUR.

Inhoud No. 12. Het beestenspel in het woud; naar FRIEDRICH GERSTÄCKER. — Snippers. — Bloesem en Vrucht; eene Natuurbeschouwing. — Een gebalsemde schuldenaar. — De stadhuiswoorden. — Vroeger en tegenwoordig.

No. 13. De misdadiger; eene schets uit het Zweedsche volksleven, door Oom ADAM. — Oostersche gastvrijheid; eene ware vertelling uit den laatsten tijd. — Boter. — Bloesem en Vrucht; eene Natuurbeschouwing. — Recept voor eene rozepodding. — Tooneelen uit het Zweedsche studentenleven; naar Dr. A. WETTERBERGH. — Tevredenheid en ontevredenheid. — Bijdrage tot de geschiedenis der kanselwelsprekendheid. — Iets over WILLEM VAN ORANJE. — Oude Puntdichten.

Jaarlijks verschijnen 26 Vellen roijaal octavo, tegen den prijs van *f* 3—00.

No. 6 van het

GODSDIENSTIG HUISBLAD.
Stichtelijke Lectuur voor Verstand en Hart,

ONDER HOOFDREDACTIE VAN

Dr. E. J. DIEST LORGION

en medewerking van een aantal met roem bekende Vaderlandsche Geleerden.

Inhoud: *Bijbelverklaring:* Coloss. 3, vs. 1, 2, — *Kerkelijke Geschiedenis:* De christelijke kerk in ons Vaderland. BONIFACIUS, 5 Julij 755, door J. P. ESCHER. — *Mengelingen:* De blinde matroos; door C. P. L. RUTGERS. — De wonderbloem; door EILERS KOCH. — Invloed van de lezing des Nieuwen Testaments; door VAN HERWERDEN. — Fragment eener toespraak van BONIFACIUS.

Jaarlijks verschijnen 26 Nommers in roijaal octavo, tegen den prijs van *f* 4—00.

Aanbesteding.

De **VOLMAGTEN** tot het BESTUUR van den ***NOORDPOLDER*** gedenken, op ZATURDAG den 12den Julij eerstkomende, des namiddags te drie uur, ten Huize van den WAARMAN bij de *Noordpolderzijl*, in het openbaar, bij enkele Inschrijving, aan te besteden:

Eenige herstelling en vernieuwing van den Steenen Wachter of Keersluis, liggende in den Middendijk ten Noorden van Warffum.

De Voorwaarden, benevens de Teekening liggen van af heden ter lezing bij den BOEKHOUDER te *Usquert.*

USQUERT, 25 Junij 1856.

Namens de Volmagten voornd.:
J. N. DUSSELDORP,
Boekhouder.

Publieke Verkoop op Afbraak.

Op ZATURDAG den 5den Julij 1856, des avonds te 6 uur, zal ten verzoeke van H. H. BOSMAN, op de plaats zelve, publiek, op Afbraak worden verkocht: Een **BOERENSCHUURTJE**, staande te *Noorderhoogebrug*, bij de Plaats *Landlust.*

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

*** Ten overstaan van Mr. **C. DE RANITZ**, Notaris te *Groningen*, zal, op MAANDAG den 21sten en WOENSDAG den 23sten Julij 1856, des voormiddags te 10 uur, ten verzoeke en ten Huize van de Erven wijlen den Heer en Mr. D. G. RENGERS HORA SICCAMA, te *Hoogezand*, publiek worden verkocht:

Een aanzienlijke **MEUBELAIRE en HUISHOUDELIJKE INBOEDEL** (nader te specificeren). Te bezien op Zaturdag den 19den Julij 1856, des voormiddags van 10—12 en des namiddags van 2—5 uur.

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris.*

BOELDAG,

op MAANDAG den 7den Julij 1856 en volgenden dag, telkens te één uur, ten verzoeke en aan de Boerenplaats van de Weduwe DERK GERRITS VAN DIJK en CONS., te *Garmerwolde*, van:

7 PAARDEN, 34 oude en jonge RUNDEREN, 41 SCHAPEN en LAMMEREN, 4 VARKENS, den MEST, KAPWAGEN, CHAIS, BOEREN-, KERN- en MELKGEREEDSCHAPPEN, eenig MOBILIA, ENZ.

Den 1sten dag Levende Have, Mest, enz.

NB. KOEKHAKKEN enz. wordt op dezen Boeldag niet gedoogd.

*** Mr. **H. VAN BOLHUIS**, Notaris en Procureur te *Leens*, gedenkt, ten verzoeke der Kinderen en Erfgenamen van wijlen FROUKE JANS KONING, laatst Wedw. JAKOB ROELFS MOES, op **DONDERDAG den 10den Julij 1856**, des namiddags te 4 uur, ten Huize van H. J. KRUIZINGA, te *Adorp*, publiek te verkoopen:

I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, get. no. 2, met de VASTE, ALTIJDDURENDE EN ONOPZEGBARE BEKLEMMING van 18 Bunder, 89 Roeden best GROEN- en BOUWLAND, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 120—00 en een mudde Witte Haver, staande en gelegen te *Adorp*; en

II. De VASTE BEKLEMMING van 2 Bunder, 21 Roeden en 70 Ellen best LAND, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 16—00, mede aldaar gelegen.

Mr. H. VAN BOLHUIS.

*** Mr. **E. VAN EERDE**, Notaris te *Groningen*, gedenkt, op VRIJDAG den 18den Julij 1856, des avonds 7 uur, ten Huize van den Kastelein R. R. ELEMA, in *Altona*, buiten de Steentilpoort te *Groningen*, publiek veilen en te verkoopen:

Een' hecht sterken **OLIEMOLEN** met daarbij behoorende BEHUIZING en ERF, PAKHUIS, WONINGEN en TUIN, hebbende vrijen IN-, UIT- en OVERRID, uitkomende aan den Boeremandeweg; alles staande en gelegen zuidzijde het Damsterdiep, buiten de Steentilpoort, bij *Groningen*, geteekend X 10, 11, 7, 8 en 9, rood, met deszelfs INVENTARIS, laatst door nu wijlen J. P. TOXOPEUS bewoond en gebruikt geweest.

Om drie dagen na den finalen Toeslag te aanvaarden.

Gemeld vast Goed kan op den dag vóór en op den dag van Verkoop, des voormiddags van 10 tot des namiddags uur, bezigtigd worden.

De Veilconditiën en Eigendomsbewijzen zullen op de gewone plaatsen ter lezing liggen.

Mr. E. VAN EERDE,
Notaris.

ONTVANGEN:

De eerste **NIEUWE GROENE JAAGMARING** van de **groote Visscherij.**

H. ENSING, Oude Ebbingestr., nabij den Boog.

SCHEERRIEMEN.

Mijne zeer gunstig bekende en in den laatsten tijd verbeterde **SCHEERRIEMEN**, waardoor aan het botste Scheermes in minder dan twee minuten de fijnste en zachtste snee kan gegeven worden, zijn voor *Amsterdam* en geheel het Koningrijk der *Nederlanden* alleen in onderstaande Dépôts te verkrijgen. De prijzen zijn door mij bepaald en uiterst matig berekend.

Ook de ZWARTE en ROODE **COMPOSITIE**, om de Scheerriemen te vernieuwen, is in genoemde Magazijnen voorhanden.

S. P. GOLDSCHMIDT, van *Berlijn.*

TYZACK'S bekende **Scheermessen, — Ambrosial Shaving Soap, — Crême d'Amande, — Essence de Savon**, zijn alle artikelen om het scheren te vergemakkelijken.

Paoli-Boni Cachou di Bologna heeft een liefelijken, pikanten smaak en sterken geur, soodra men een schilfertje daarvan doorbijt; zij wordt gebruikt om den mond frisch te houden en den adem te zuiveren.

Price's Violet Powder is een welriekend Poeder, dat door inwrijving de huid verfrischt en blank maakt en liefelijke geuren om zich heen verspreidt.

Eau de Florida, een aangenaam odeur, een fleschje van $3\frac{1}{4}$ maatje voor slechts 1 Gulden.

Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Assen*, H. P. A. VAN GORCUM; *Groningen*, C. RIKKERS en M. GAASBEEK; *Meppel*, A. JEULEN; *Veendam*, S. SAVENIJE; *Winschoten*, G. WASMAN, en in de bekende Dépôts in de andere Steden.

Volkomen Genezing der
EKSTEROOGEN.
SCHLOSSER,

EKSTEROOGENOPERATEUR VAN Z. M. den Koning van *Beijeren*

en van vele andere **HOVEN VAN EUROPA.**

De Heer SCHLOSSER, een der ervarenste in de kunst van het **uitroeijen der EKSTEROOGEN**, is alhier te **Groningen**, werwaarts hij geroepen is door verschillende personen, om deze zijne zorgen te wijden, aangekomen; zijn verblijf alhier zal zeer beperkt wezen. Hij heeft de eer het Publiek te verwittigen, dat hij zich belast met het **uitroeijen der Eksteroogen, het Eelt, de Weren tusschen de Teenen en de Plant van den Voet**, tusschen de **Nagels** en het **Vleesch**, en zulks *zonder snijden of branden.* Hij verzekert, niet langer dan 5 minuten voor de operatie noodig te hebben; de lijders kunnen onmiddellijk, nadat zij van de kwaal genezen zijn, gerust het naauwste schoeisel aantrekken, zonder de minste pijn te moeten lijden. Hij is voorzien van meer dan **2000 Getuigschriften** van den hoogen Adel, der beroemdste Geneesheeren, van Collegiën van *Holland*, *Frankrijk*, *Engeland* en *Duitschland*, alsmede van Verklaringen van Personen, die 2, 4 en 6 jaren na de genezing zijn afgeleverd.

CERTIFICATS:

M. SCHLOSSER a extirpé plusieurs cors avec beaucoup d'adresse et sans douleur à S. A. R. le Prince MAXIMILIEN, Héréditaire de la Couronne de Bavière.

Certifié par ordre de S. A. R.,
le Sécrétaire, Baron DE ZOLLER.

Je soussigné certifie que M. SCHLOSSER m'a extirpé plusieurs cors aux pieds avec beaucoup d'adresse et sans la moindre douleur.

ALEXANDRE, Prince DE WURTEMBERG.

Je certifie que M. SCHLOSSER m'a extirpé les cors de la manière la plus satisfaisante et sans la moindre douleur.

Prince METTERNICH.

Londres ce Août 1848.

Je certifie, que sieur SCHLOSSER m'a parfaitement bien extirpé mes cors sans la moindre douleur.

Prince JERÔME NAPOLEON.

Je soussigné, Directeur au Séminaire Saint Sulpice, à Paris, certifie que M. SCHLOSSER m'a extirpé 7 ou 8 cors aux pieds, il y a environ douze ans, et que depuis ce temps ces cors n'ont plus reparu. Témoignage que je me plais à rendre à son talent.

Paris St-Sulpice, 15 Novembre 1848.

Directeur de St-Sulpice, BOITEU.

Je soussigné certifie que M. SCHLOSSER m'a extirpé fort adroitement les cors, que j'avais aux pieds.

Le 1er Aumônier de la Maison de l'Empereur,
Paris, 10 Mars 1854. † ALEXIS, *Evêque de Nancy.*

Hij verzoekt bijzonder het geëerde Publiek, zijne wijze van behandeling niet gelijk te stellen met die van anderen. — Hij is te spreken van 's voormiddags 9 tot 's namiddags 4 uur, ten Huize van **H. H. KIMM**, in de Oosterstraat, no. 16.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*

Junij 1856.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
22	758,99	759,26	758,62	12,9	15,8	14,5	max.	0,94	0,98	Z.t.W.	Z.W.	Z.W.t.Z.	regen.	regen.	betrokken.
23	769,12	763,51	765,91	14,5	13,3	11,0	0,90	0,70	0,74	W.	N.W.	N.W.t.W.	betrokken.	bewolkt.	wein. bew.
24	766,45	765,31	762,87	12,1	14,5	12,8	0,73	0,74	0,98	„	Z.W.t.Z.	Z.t.W.	„	betrokken.	regen.
25	762,00	763,09	763,57	14,3	15,8	15,0	0,97	0,93	0,95	W.t.N.	W.	W.	„	„	betrokken.
26	763,79	765,73	766,69	16,0	18,0	15,2	0,95	0,79	0,93	„	N.W.	N.W.t.W.	„	bewolkt.	helder.
27	766,65	765,19	763,50	16,7	23,6	22,1	0,93	0,71	0,86	W.	Z.Z.W.	W.t.Z.	helder.	helder.	wein. bew.
28	761,10	760,26	760,66	18,7	18,5	15,5	0,90	0,87	0,87	N.t.W.	N.t.W.	N.W.	betrokken.	betrokken.	betrokken.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

BIJBLAD No. 14.

Behoort bij de Groninger Courant van 4 Julij 1856, no. 80.

VERSLAG

VAN DE HANDELINGEN DER PROV. STATEN EN VAN DEN GEMEENTERAAD VAN GRONINGEN.

Staten der provincie Groningen,

Zitting van Woensdag den 2den Julij.

Er zijn 39 leden tegenwoordig. Afwezig: de heeren SMID, DE SITTER, TIGCHELAAR, M. V. D. TUUK, VOS en LOHMAN. De heer DE SITTER had kennis gegeven, wegens familieomstandigheden niet te kunnen verschijnen.

Na lezing en goedkeuring der notulen, deelt de voorzitter mede dat de heer BOUMAN het aan zijne geloofsbrieven ontbrekende stuk heeft overgelegd. Hij stelt voor tot het onderzoek over te gaan en wordt daarmede dezelfde commissie als gisteren belast, die na onderzoek alsnu tot de toelating van den heer BOUMAN tot lid der Staten adviseert. Deze wordt hierop binnengeleid, legt de eeden bij de grondwet en provinciale wet voorgeschreven af en neemt zitting.

De voorzitter deelt hierop mede, dat door de eerste afdeeling zijn benoemd tot voorzitter de heer HOMAN, onder-voorzitter de heer VAN ROIJEN en rapporteur over de begrooting en daarmede in verband staande onderwerpen de heer VAN LOON; door de tweede afdeeling: tot voorzitter de heer VAN ITTERSUM, onder-voorzitter de heer S. P. V. D. TUUK en rapporteur de heer J. W. QUINTUS, en door de derde afdeeling: tot voorzitter de heer DE HAAN, onder-voorzitter de heer SCHILTHUIS en tot rapporteurs de heeren TIGCHELAAR, VAN SLOOTEN, H. B. ONNES, ROEMELING, LEWE QUINTUS en ENGELKENS.

Hierop worden aan de orde gesteld:

1) Voordragt van Ged. Staten, nopens den aankoop van grond, benoodigd tot het bouwen van een tolhuis en tuin aan den provincialen kunstweg tusschen Onderdendam en Warffum. — Bij resolutie van den 17den Oct. 1848 werd de hoofdingenieur uitgenoodigd pogingen te doen tot aankoop van grond voor een tolhuis aldaar. Dit heeft tot nu toe niet mogen gelukken wegens te hoogen huurprijs. Thans is men in de gelegenheid een half bunder land te koopen tegen eene schadeloosstelling van *f* 2000 per bunder aan den beklemden meijer en *f* 130 aan den eigenaar. Daar er weinig grond bestaat om te vooronderstellen, dat men later meer voordeelige voorwaarden zou kunnen bedingen, adviseren Ged. Staten te besluiten, hen, onder goedkeuring van den Koning, te magtigen genoemden aankoop te doen. — Ter visie, om later aan de orde te worden gesteld.

2) Adres van ingezetenen te Uithuizermeeden buitendijks, strekkende dat in 1857 aldaar worde gelegd een kunstweg van af de Tjarijt, aansluitende aan den reeds gelegden kunstweg in die gemeente, binnendijks. — Adressanten bieden bij vernieuwing de reeds ingeschrevene gelden aan, mitsgaders kosteloozen afstand van grond. Zij zeggen, allen groot belang te hebben bij dezen weg, terwijl daarentegen het aanleggen van een kunstweg langs den Griedeweg velen van hun middel van bestaan zoude berooven. — Gesteld in handen eener commissie, bestaande uit de heeren HOMAN, V. ROIJEN en WIERTSEMA.

3) Voordragt van Ged. Staten, betrekkelijk den aanleg van een kunstweg van Blijham over Bellingewolde naar Nieuwe Schans. — Ged. Staten deelen mede, dat de gemeenteraden van Bellingewolde en Nieuwe Schans bij nader besluit voor den aanleg van dezen weg door de provincie hebben aangeboden 70 pCt. subsidie, vrije levering van den grond, daarstelling van de ontbrekende aardenbaan, wat de gemeenteraad van Nieuwe Schans betreft, en eene billijke afkoopsom voor het overnemen van het onderhoud der in den weg benoodigde bruggen. Hierop is het advies ingewonnen van den hoofd-ingenieur, die, onder overlegging van eene begrooting der kosten, ten bedrage van *f* 90,000, de wenschelijkheid van den aanleg van dien weg erkent, maar dezen nog wil afhankelijk stellen van een kunstweg ter verlenging van dien van Winschoten over de Morige naar de Hannoversche grenzen. Ged. Staten zien niet in, waarom op den aanleg van den onderwerpelijken weg, afgescheiden van eene eventuële aansluiting aan Hannover, niet zou kunnen worden beschikt. En met het oog ook op de aanzienlijke aanbieding die wordt gedaan, stellen zij daarom voor de adressen van Bellingewolde en Nieuwe Schans in gunstige overweging te nemen en tot den aanleg van den weg te besluiten, of anders zoo te beschikken, als de Staten zullen vermeenen te behooren. — Verzonden naar de afdeelingen.

4) Adres van S. D. DETMERS, cs., houdende dat bij eene nieuwe regeling van het waterschap het Termunterzijlvest, de Eextermolenkolonie moge opgeheven en ontbonden — de loop der hoofdkanalen, hare daarstelling en onderhoud vastgesteld en alle verdere bepalingen gemaakt mogen worden, die in het belang van den waterafvoer noodig worden geoordeeld. — Genoemde molenkolonie, die eene uitgestrektheid heeft van meer dan 6000 bunder, wordt slechts door 2 watermolens bemalen, wat ontoereikend is om het land van water te bevrijden. Alle pogingen van ingelanden, reeds sedert jaren aangewend om aan de landen onder die kolonie een beteren afvoer van water te bezorgen, hebben tot nu toe afgestuit op de onkunde van sommigen en de koude hartstogten van anderen. Met blijdschap hebben intusschen adressanten vernomen, dat de Staten reeds tot belangrijke verbeteringen in den afvoer van water in deze provincie hebben besloten, en aangezien zij hierin meenen te zien niet alleen het nemen van maatregelen om de grenzen der verschillende waterschappen te bepalen, maar ook om alle gronden in een beteren waterafvoer te doen deelen, doen zij met vertrouwen het verzoek tot ontbinding der kolonie, vaststelling van den loop der hoofdkanalen in de ontbonden kolonie en het nemen van verdere maatregelen in dezen. — Ter visie, om later aan de orde te worden gesteld.

5) Voordragt van Ged. Staten, ten geleide van een adres van de volmagten van een onder Ezinge en Feerwerd gelegen polder, houdende verzoek om te worden vrijgesteld van de bepalingen van het grondreglement voor de waterschappen in deze provincie. — Dit adres is zoo laat bij Ged. Staten ingekomen, dat er geen tijd meer was de zaak behoorlijk geïnstrueerd ter tafel te brengen. Zij stellen daarom voor het buiten beschikking te laten, tenzij de Staten liever hen willen magtigen de zaak voor te bereiden en in de e.k. wintervergadering weder ter tafel te brengen. — Ter visie, om later te worden behandeld.

6) Voordragt van dezelfden, betrekkelijk eene vergrooting van den Engelberterpolder. — De volmagten van dezen polder verzoeken vergunning om hunnen polder te mogen opnemen 39 B. 93 R. 8 E. land. Reeds tijdens de oprigting van van den polder bestond het plan om die landen daarin op te nemen; opgekomene zwarigheden verhinderden evenwel toen daaraan gevolg te geven. Uit de overgelegde stukken blijkt aan Ged. Staten duidelijk, dat eene vereeniging wenschelijk is; alle ingelanden dan ook van bedoelde landen hebben, met uitzondering van L. VAN DIJKEN, eigenaar van ruim 5 bunder lands, daarin toegestemd. Ten aanzien van die weigering is, volgens het oordeel van Ged Staten, art. 35 van het grondreglement van toepassing. Zij adviseren alzoo, onder goedkeuring des Konings, aan de volmagten vergunning te geven tot uitbreiding van hunnen polder met bedoelde ruim 39 bunder land. — In handen van de heeren DE HAAN, VAN ROIJEN en J. W. QUINTUS gesteld.

7) Voordragt van dezelfden, rakende de oprigting van een waterschap te Stedum. — D. ZUIDEMA, landbouwer te Stedum, heeft de oprigting verzocht van een waterschap aldaar, groot ruim 40 bunder en het bouwen daarop van een wind-watermolen. Het hoofdbestuur van het waterschap Hunzingo, waaraan dit verzoek was toegezonden om berigt en raad, is van oordeel dat het vooralsnog moet worden aangehouden, daar de voorgenomene plannen ten opzigte van het waterschap Hunzingo aan alle landen eene betere toekomst voorspellen. De hoofdingenieur van den waterstaat is van oordeel, dat het verzoek dient te worden toegestaan, omdat dergelijke verzoeken doorgaande worden ingewilligd en het niet billijk zoude zijn de oprigting van het hier bedoelde waterschap van slechts 40 bunder uit te stellen zoolang nog niet aan de voorgenomene werken in het waterschap Hunzingo de hand is geslagen. Ook Ged. Staten gelooven, dat het verzoek, onder goedkeuring des Konings, behoort te worden toegestaan, waartoe zij adviseren; tevens voorstellende, dat het verzoek om een watermolen te bouwen, aan hen worde verwezen. — In handen van de zoo even genoemde commissie gesteld.

8) Voordragt van dezelfden, nopens een verzoek tot vergrooting van den Watermolenpolder de Nijverheid, te Opwierda. — Door de tijdelijke volmagten van dezen polder is verzocht dien te mogen vergrooten met 13 bunders, 91 roeden, 20 ellen, behoorende onder den polder oostzijde van de Groeve, en bovendien met 3 b., 50 r., 80 ellen. Alle ingelanden van den polder de Nijverheid en 73 tegen 7 van den Groevepolder hebben in die vereeniging toegestemd. Het komt Ged. Staten voor, dat tegen de inwilliging van het verzoek geen bezwaar bestaat, en dat integendeel de afscheiding van bedoelde gronden van den Groevepolder en de toevoeging aan den polder de Nijverheid nuttig te achten is. Zij stellen daarom de vereeniging van bovengenoemde gronden voor, onder uitdrukkelijke bepaling nogtans, dat daarop toepasselijk blijven de bepalingen bij hunne resolutie van den 2den Sept. 1852 gemaakt en de verpligtingen, die op die landen mogten rusten tegenover andere waterschappen, daarop blijven. — In handen van de zoo even genoemde commissie.

9) Voordragt van dezelfden, rakende een adres van ROELF MEIJER, te Groningen, ter bekoming van vergunning tot het in werking brengen eener schuit of bargedienst op de geprojecteerde Noord-Willemsvaart. — Aangezien dit geen onderwerp betreft dat tot de bemoeijingen van de Prov. Staten behoort, stellen Ged. voor aan adressant te antwoorden, dat zij onbevoegd zijn daarop te beschikken. — Ter visie, om later te worden behandeld.

10) Mededeeling van dezelfden, omtrent een adres van dr. J. S. HACKELING, te Stadskanaal, houdende beklag omtrent het niet in erfpacht van de gemeente Groningen kunnen bekomen van heemsteden te Stadskanaal. — Ged. Staten hebben hierop berigt en raad ingewonnen van burg. en weth. van Groningen, wier antwoord wordt overgelegd. Zich hieraan gedragende, stellen zij voor aan adressant te kennen te geven, dat de Staten zich onbevoegd achten daarop te beschikken. — Ter visie, om later te worden behandeld.

11) Voordragt van dezelfden, daarbij aanbiedende een concept van een nieuw reglement van orde voor de vergaderingen der Staten dezer provincie. — Naar de afdeelingen verzonden.

12) Verkiezing van leden van Ged. Staten. — De voorzitter zegt eerst in stemming te zullen brengen de vraag of de heeren

DE HAAN en DIJKHUIS, die tot lid der Prov. Staten zijn herkozen, ook als leden van Ged. Staten aan eene herkiezing moeten worden onderworpen. Met 21 tegen 16 stemmen wordt besloten, dat zij niet als Ged. Staten behoeven te worden herbenoemd. (*Tegen:* de heeren *Roemeling*, *Mesdag*, *Heeres*, *Veltman*, *Houwing*, *J. W. Quintus*, *Wichers*, *van Ittersum*, *Brongers*, *Hooites*, *Reinders*, *Lewe Quintus*, *R. A. Quintus*, *H. B. Onnes*, *Noordhof* en *v. d. Helm*.)

Alsnu wordt aan de orde gesteld de verkiezing van een nieuw lid van Ged. Staten, in plaats van den heer HOMAN. Op den heer HOMAN worden 36 stemmen, op de heeren DE SITTER, H. B. ONNES en R. A. QUINTUS ieder 1 stem uitgebragt. De heer HOMAN is alzoo met volstrekte meerderheid van stemmen herkozen en verklaart zich bereid die betrekking op nieuw te aanvaarden.

Bij de stemming in plaats van den heer SCHILTHUIS, worden uitgebragt op den heer SCHILTHUIS 37 stemmen en op de heeren VELTMAN en SMID ieder 1 stem. De heer SCHILTHUIS is dus met volstrekte meerderheid benoemd; hij verklaart zich mede bereid die betrekking op nieuw te aanvaarden. Ten derde moet eene stemming geschieden voor het aftredend lid, den heer SMID. Op den heer SMID worden 25, op den heer VELTMAN 11 stemmen, de heeren R. A. QUINTUS en ROMELING ieder 1 stem uitgebragt, terwijl 1 blanco briefje in de bus werd gevonden. De heer SMID is dienvolgens herkozen; aan hem zal hiervan worden kennis gegeven.

Eindelijk moet worden benoemd het lid bedoeld bij art. 89 der prov. wet.

De heer VAN ROIJEN wil geene discussiën uitlokken over het verband tusschen artt. 53 en 89 van bedoelde wet, noch ook den schijn op zich laden, alsof hij deelde in het gevoelen van den voorzitter, gisteren geuit, maar moet alleen, in geval n.l. zijne medeleden hem weder tot buitengewoon lid van Ged. Staten wilden benoemen, doen opmerken, dat het beter is hem niet te herkiezen, aangezien Ged. Staten, bij de organisatie van het waterschap Hunsingo als 't ware als hof van appel daarin zullen dienen te worden gehoord, en zoo alsdan de stemmen mogten staken, zou hij als buitengewoon lid geene beslissing kunnen geven, daar hij lid is van het hoofdbestuur van dat waterschap.

Bij eene eerste stemming worden hierop uitgebragt op de heeren WICHERS 15, v. ROIJEN 4, BRONGERS, VELTMAN en v. ITTERSUM 3; WIERDA, J. W. QUINTUS en PICCARDT 2, HOOITES, HEERES, DE SITTER, GROENMAN en LEWE QUINTUS 1 stem. — Bij eene tweede stemming op WICHERS 19, v. ITTERSUM 5, VELTMAN 4, BRONGERS 3, v. ROIJEN en PICCARDT 2, WIERDA, J. W. QUINTUS, LEWE QUINTUS en BOUMAN 1 stem. — Bij de overstemming eindelijk tusschen de heeren WICHERS en v. ITTERSUM worden op den eersten 25, den tweeden 14 stemmen uitgebragt, zoodat de heer WICHERS is benoemd, die verklaart deze betrekking te zullen aanvaarden.

Geene zaken meer aan de orde zijnde, wordt de volgende zitting bepaald op Maandag aanstaande, des voormiddags te 11 uur, en gaat hierop de vergadering uiteen.

Gemeenteraad van Groningen.

Zitting van Woensdag den 2den Julij.

Aanwezig: de heeren SLOT, OUDEMAN, MULLER, ROELFSEMA, DOORNBOSCH, VAN HOUTEN, ONNES, DE SITTER, CREMERS, MESDAG, EDELINCK, MEIJER, GEERTSEMA, DOMMERING, VAN HEIJNINGEN BOSCH, UPMEIJER, WICHERS en DE LA FAILLE.

De heer TRIP heeft kennis gegeven wegens andere bezigheden verhinderd te worden tegenwoordig te zijn.

Aan de orde wordt gesteld:

1) *Uitloting van obligatiën* en wel *a*) 10 van de geldleening van 1838, ieder van *f* 500. — De uitgelote nummers zijn 5, 8, 20, 23, 30, 60, 71, 80, 84 en 94.

b) 2 obligatiën van de geldleening van 1846, ieder groot *f* 1000. — Uitgeloot worden de nummers 101 en 127.

c) 1 obligatie van de geldleening van 1854, groot *f* 1000. — Uitgeloot nummer 8.

2) *Ontwerpreglement en tarief a*) voor de bargedienst tusschen O. en N. Pekela en Groningen. — Vastgesteld.

b) voor het veer tusschen Nijmegen, Arnhem en Groningen. — Vastgesteld.

3) *Verordening op de afgifte van permissiebiljetten voor het laden van mest in schepen.*

De heer CREMERS zal tegen deze verordening stemmen. Hem is geene reden bekend, waarom voor een schip, dat mest laadt, meer moet worden betaald dan voor een dat beenderen, granen enz. laadt. Hij acht de hier voorgestelde belasting onbillijk en op geen enkelen regtsgrond steunende. Bovendien oordeelt hij het nog beter, dat dadelijk in een schip de mest geladen wordt dan dat ze eerst op wagens door de stad wordt vervoerd en dan wordt geladen.

De voorzitter wijst op den last, die de ingezetenen van het laden van mest zouden hebben, wanneer dit overal zonder geld zou kunnen geschieden. Nu zullen de meesten mest laden op die plaatsen, die daarvoor zijn aangewezen en waar dat gratis kan geschieden.

Nadat ook eenige andere leden hun gevoelen over deze zaak hebben kenbaar gemaakt, wordt de verordening in stemming gebragt en met 11 tegen 7 stemmen aangenomen. (*Tegen:* de heeren *Cremers*, *van Houten*, *Meijer*, *van Heijningen Bosch*, *Dommering*, *de Sitter* en *Geertsema*.)

4) *Adres van* J. A. HOOITES *en* W. C. WILDERVANCK, *scheepsbouwers te Hoogezand, een subsidie aanbiedende van f* 1000 *voor de kosten van verwijding der klapbrug bij Foxham — alsmede bestek van die brug.* — In handen van eene commissie, bestaande uit de heeren MULLER, QUINTUS, VAN HOUTEN, VAN ITTERSUM en DOMMERING.

5) *Mededeeling van burg. en weth. over het vroedkundig onderwijs.* In eene vorige vergadering was inlichting gevraagd over het bijwonen van de lessen in de vroedkunde. Burg. en weth. hebben zich tot den instituteur gewend, die hun bij missive heeft geantwoord, dat de vroedvrouwen, vooral de jongere, de lessen geregeld bezoeken en dat de cursus in de vroedkunde door de leerlingen zeer geregeld en met vrucht wordt gevolgd. — Voor notificatie aangenomen.

6) *Rapport betreffende de ontvangsten welke door den gemeente-ontvanger of door een ander behooren te worden geind*, bij monde van den heer CREMERS. — Door de commissie is op den voorgrond gesteld, dat door den gemeente-ontvanger alle ontvangsten der gemeente moeten geschieden. Intusschen kan art. 113 der gemeentewet onmogelijk zoo algemeen worden toegepast. Zoo kan b. v. de betaling van sluis- en havengelden niet onmiddelijk aan den gemeente-ontvanger worden gedaan, kan de opbrengst van haardasch en vuilnis niet dan door overstorting bij den ontvanger geschieden, kan deze vooral met die ontvangsten welke met het veenkantoor in betrekking staan niet onmiddelijk worden belast, gelijk die dan ook aan andere personen zijn opgedragen.

De vraag alzoo, welke ontvangsten kunnen worden gescheiden van het kantoor van den gemeente-ontvanger of niet, betreft alleen de goederen der poldercommissie, de inkomsten der goederen binnen de gemeente, de belasting op wijn en sterke dranken, de hoofdelijke omslag en de begrafenisregten. De commissie gaat deze vijf punten na en komt tot de gevolgtrekking, dat er geen splitsing van het kantoor noodig is.

Wat het inkomen van den gemeente-ontvanger betreft, zegt de commissie tot de som van *f* 3300 vroeger bij benadering te zijn gekomen. Bij haar thans ingesteld onderzoek heeft het gevoelen om dat tractement te verhoogen meer veld gewonnen. Een lid wenschte het op *f* 4000 te hebben gebragt, maar ook in dat geval zal het doen ophouden van de splitsing van ontvangsten eene som van *f* 1800 aan de gemeente doen besparen.

Ook geeft de commissie nog in overweging, of het niet raadzaam zoude zijn om het tegenwoordig stadskantoor beschikbaar te stellen voor den ontvanger.

Ten slotte stelt de commissie voor te besluiten, dat het innen der middelen niet aan een ander persoon dan den gemeente-ontvanger worde opgedragen. — Zal rondgaan bij de leden.

7) *Benoeming van een secretaris voor deze gemeente*, ter voldoening aan art. 284 der gemeentewet. — Burg. en weth. dragen daartoe voor: jhr. mr. J. H. M. HORA SICCAMA, tegenwoordige secretaris, en mr. J. W. VAN UILDRIKS, commies ter secretarie.

Onmiddelijk tot de benoeming zijnde overgegaan, wordt de heer SICCAMA met algemeene stemmen herkozen.

Deze betuigt zijnen dank voor het in hem gestelde blijk van vertrouwen en verklaart zich bereid zijne betrekking te continueren.

Z.Ed. legt hierop in handen des voorzitters de eeden bij de grondwet en gemeentewet voorgeschreven af.

De voorzitter wenscht den benoemde geluk, zegt hem dank voor de vele trouwe diensten reeds gedurende lange jaren aan de stad bewezen, onder aanbeveling verder van de belangen der gemeente.

8) *Missive van den schuttersraad*, *geleidende de begrooting van de schutterij over* 1857. — Zal rondgaan bij de leden.

9) *Missive van de plaats. schoolcommissie*, *geleidende het verslag omtrent den toestand der Noorder- en Zuider-stadsbewaarschool over* 1855. — Zal mede rondgaan.

10) *Rapport omtrent de verpligting der gemeente tot het onderhoud en schoonmaken der kazernes*, bij monde van den heer CREMERS.

De commissie heeft de verpligting van de gemeenten naauwkeurig onderzocht en geeft thans de resultaten van haar onderzoek op. Zij is van oordeel, dat geene kosten van kazernering van de gemeentebesturen kunnen worden gevorderd, of dat deze gedwongen kunnen worden de kazernes als zoodanig te onderhouden, rustende die last, ingevolge art. 187 der grondwet op het rijk. Eenstemmig is zij tot het besluit gekomen, dat de raad burg. en weth. verzoeke aan den minister van oorlog te kennen te geven, dat zij voortaan niet genegen is anders dan tegen eene billijke schadeloosstelling voor het onderhoud der kazernes te zorgen en dat burg. en weth. inmiddels een onderzoek instellen over het eigendomsregt der tegenwoordige kazernegebouwen.

De commisie heeft voorts de missive ontworpen die aan den minister zou kunnen worden opgezonden. Daarin wordt te kennen gegeven, dat de gemeente tot nu toe de kosten van kazernering betaalt; dat het souverein besluit van 1814, waarbij de kazernering van troepen wordt opgedragen aan de gemeentebesturen reeds is vervallen door art. 212 van de grondwet van 1815, welke bepaling ook is opgenomen in art. 187 van die in 1848 gewijzigde grondwet; dat de gemeente dus niet verpligt is dat onderhoud op zich te nemen; dat de raad de vraag daarlaat, of de gebouwen voor een ander gebruik zullen worden bestemd; dat hij het gebruik dier gebouwen voor de kazernering van troepen wil afstaan, mits tegen eene billijke schadeloosstelling, en daarom den minister verzoekt te willen opgeven, of, en zoo ja onder welke voorwaarden hij die zaak wenscht te regelen. — Zal rondgaan bij de leden.

11) *Verzoek van de commissie tot regeling van de volksfeesten op den 28sten Augustus.* — De commissie geeft te kennen, dat zij besloten heeft ook dit jaar weder werkzaam te zullen zijn, ten einde den gedenkdag van Groningens ontzet in 1672 feestelijk te doen vieren. Zich herinnerende het groote voordeel, 't welk die feestviering in het afgeloopen jaar aan velen heeft verschaft en den aangenamen indruk, dien zij heeft te weeg gebragt, vooral door het afsteken van een schitterend vuurwerk, heeft de commissie besloten ook nu, behalve een godsdienstig muziekfeest en eene harddraverij, een vuurwerk onder het programma van dien dag op te nemen, weshalve zij verzoekt door eene gelijke toelage als verleden jaar, van *f* 800, uit de gemeentekas daartoe in staat gesteld te worden.

Besloten op nieuw *f* 800 voor de commissie beschikbaar te stellen en deze som te vinden uit den post voor onvoorziene uitgaven, onder goedkeuring van Ged. Staten. Burg. en weth. worden gemagtigd hiervan aan de commissie mededeeling te doen.

Geene werkzaamheden meer voorhanden zijnde, gaat de vergadering, na voorlezing der korte notulen, uiteen.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.